

Велика Британія підтримує Україну

## ***Ласкаво просимо!***

Путівник для українців, які  
прибувають до Великої Британії

Це довідник для українців, які прибувають до Великої Британії.

Тут також міститься окрема інформація для людей, що прибувають за програмою « Домівки для України».

## **Зміст**

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Глосарій .....</b>                                                                                | <b>2</b>  |
| <b>Розділ 1 – Прибуття до Великої Британії .....</b>                                                 | <b>6</b>  |
| 1.1: Що вам потрібно знати у перші дні після прибуття .....                                          | 6         |
| 1.2: Що вам потрібно знати про програму спонсорства українців – програму «Домівки для України» ..... | 10        |
| <b>Розділ 2 – Призвичаєння до життя у Великій Британії .....</b>                                     | <b>12</b> |
| 2.2: Подача заявки на пільги соціального захисту та набуття номеру соціального страхування .....     | 12        |
| 2.3: Доступ до основних державних послуг .....                                                       | 15        |
| 2.4: Доступ до охорони здоров'я .....                                                                | 15        |
| 2.5: Влаштування на роботу та оплата податків .....                                                  | 21        |
| 2.6: Послуги догляду за дітьми та освітні послуги .....                                              | 27        |
| <b>Розділ 3 - Що робити, якщо щось пішло не так .....</b>                                            | <b>36</b> |
| <b>Розділ 4 - Права та обов'язки за законом .....</b>                                                | <b>39</b> |
| <b>Додаток А: Подача заявки на місце у школі в Англії ..</b>                                         | <b>43</b> |
| <b>Додаток Б: Короткий довідник основних служб .....</b>                                             | <b>48</b> |

## Глосарій

**Біометричний дозвіл на проживання** – цей документ є підтвердженням вашого права жити, працювати і вчитися у Великій Британії. Його можна використовувати для підтвердження особистості при відкритті банківського рахунку або оренді нерухомості. Електронний чіп містить таку інформацію, як ім'я та прізвище, дата та місце народження. Там також міститиметься ваша фотографія, відбитки пальців та імміграційний статус.

**Відділення нещасних випадків та невідкладної допомоги** – Лікувальний заклад у лікарні, що спеціалізується на екстреному лікуванні пацієнтів. Відділення займається лікуванням захворювань і травм, які вимагають негайної уваги і, у деяких випадках, можуть бути небезпечними для життя. Ці відділення працюють 24 години на добу, і часто пацієнтів привозять туди на машині швидкої допомоги після дзвінка на номер телефону екстреної допомоги 999.

**Допомога на дитину** - Виплата, що виплачується урядом батькам або опікуну дитини чи дітей щочотири тижні. Ви матимете право на отримання цієї допомоги, якщо у вас є дитина або діти віком молодші за 16 років або віком молодші за 20 років, якщо вони продовжують навчання у відповідних закладах освіти або проходять стажування .

**Бюро з надання консультацій громадянам** - Незалежна благодійна організація, що спеціалізується на наданні громадянам конфіденційних консультацій щодо вирішення юридичних проблем, проблем із боргами, проблем з житлом та інших проблем на території Великої Британії. Це безкоштовна служба з офісами у більшості районів країни.

**Комунальний податок** – Податок, що сплачується місцевій раді для фінансування послуг у межах району. Податок базується на вартості будинку та кількості людей, що у ньому проживають. Ставка є фіксованою сумою в залежності від вартості будинку і переглядається кожних 12 місяців.

**Дебетова картка** – Картка, емітована банком, що дозволяє власнику переказувати гроші у електронному вигляді з його банківського рахунку при здійсненні покупки.

**Прямий дебет** - Угода, укладена з вашим банком, яка дозволяє третій стороні знімати гроші з вашого рахунку в узгоджені дати, як правило, для оплати рахунків.

**Прямий платіж** – Система, що дозволяє вам отримувати грошові виплати від місцевої ради. Якщо місцева рада вирішить, що ви маєте право на послуги з догляду у себе вдома, пряма оплата дозволить вам організувати цей процес самостійно.

**Допомога з інвалідності** - Ряд виплат фінансової підтримки, пов'язаної з інвалідністю, яка включає платежі, гранти, податкові пільги та соціальні виплати. Центр зайнятості за місцем проживання (Job Centre Plus) зможе допомогти вам у цьому.

**Освіта** - у Великій Британії існує 6 етапів навчання:

- Дошкільне навчання або садочок (до 5 років),
- дитина (5 - 7 чи 8 років)
- молодший вік (до 11 чи 12 років)
- старший вік (11 чи 12 до 16 років)
- подальша освіта (16 - 19 років)
- вища освіта (старше 18 років)

**Аварійні служби** - Поліція, пожежно-рятувальна та швидка допомога викликаються за номером телефону екстреного виклику, у Великій Британії це номер 999. Вас запитують, яка послуга вам потрібна, і ваш дзвінок буде скеровано у відповідну службу.

**Заняття з англійської мови для носіїв інших мов (ESOL)** - Заняття, що допоможуть вам вивчити або покращити свої знання англійської мови.

**Лікар загальної практики (GP)** - Медичний лікар за місцем вашого проживання, який лікує пацієнтів з незначними або хронічними захворюваннями, та скеровує пацієнтів з серйозними захворюваннями до спеціалізованих консультантів у лікарні (примітка: Український еквівалент-- Сімейний лікар).

**Допомога із поданням заявки** - Ця послуга надається Бюро з консультації громадян і є конфіденційною порадою щодо того, яким чином подати заявку на універсальний кредит

**Бездомність** – Людина вважається бездомною, якщо у неї немає житла у Великій Британії. Людина також вважається бездомною, якщо вона має житло, але не може там жити, наприклад, через насильство, або через те, що її було виселено.

**Ідентифікаційна картка** – див. **Біометричний дозвіл на проживання**

**JobCentre Plus (центр зайнятості)** – Державне агентство з працевлаштування та управління соціального захисту знаходиться у більшості міст і містечок. Їхня мета полягає у тому, щоб допомогти людям знайти роботу у Великій Британії, а також вони несуть відповідальність за всі заявки на соціальні виплати.

**Агенти зі здачі житла в оренду** – Агент з оренди житла відповідає за здачу в оренду будинків/квартир, що належать приватним орендодавцям, а також за знаходження потенційних орендарів і, у більшості випадків, за збір орендної плати від імені орендодавця.

**Місцеві ради** – Орган, що складається з обраних для управління справами міста, округу або району людей. Рада відповідає за надання життєво важливих послуг, таких як соціальна опіка, школи, житло та збір відходів.

**Медичний сертифікат про звільнення від оплати** – Люди, що страждають на певні захворювання, вагітні жінки та жінки, які народили дитину протягом

останніх 12 місяців, мають право на отримання ліків за рецептами Національної служби охорони здоров'я безкоштовно. Вам потрібно заповнити бланк заявки для реєстрації на цю пільгу.

**Національна служба кар'єрного розвитку** - Державне агентство, що надає інформацію про кар'єри, а також поради, навчання та стажування за обраною вами професією. Ця послуга призначена для осіб віком 13-ти років і старше.

**Національна служба охорони здоров'я (NHS)** – Національна державна медична служба та служба охорони здоров'я, якою можуть користуватись усі мешканці Великої Британії без необхідності платити за послуги. У Великій Британії фінансується податком національного страхового внеску.

**Номер соціального страхування (NI)** – Індивідуальний номер особистого рахунку, що забезпечує облік усіх податків та внесків на соціальне страхування на вашому індивідуальному податковому рахунку. Кожній особі старшій за 16 років присвоюється такий номер, і вам потрібно буде надати номер соціального страхування (NI) при прийомі на роботу.

**Національна залізниця** – Національна залізнична служба, що надає інформацію щодо подорожей та транспортні послуги по усій території Великої Британії. Незважаючи на те, що перевезення забезпечуються приватними залізничними компаніями, ви можете придбати квитки на подорож по усій залізничній мережі.

**Захист скаргників** – Якщо ви є штатним працівником, і ви стурбовані чимось, що ви вважаєте неправильним, наприклад, якщо чиєсь здоров'я та безпека перебувають під загрозою, то вас захищено законом. Ви можете поскаржитись про це своєму роботодавцю, і до вас не повинні ставитися упереджено внаслідок такої скарги, або звільнити з роботи.

**Право на працю** - Законне право на працю після приїзду до Великої Британії. Усі гості за програмою «Домівки для України», котрим виповнилось 18 років, мають право працювати на повну ставку.

**Розклад шкільних семестрів** – Шкільні семестри відрізняються в залежності від місцевості, де ви мешкаєте, однак, як правило, вони дотримуються такого розкладу:

- Літній семестр: березень/квітень – липень
- Осінній семестр: вересень - грудень
- Зимовий семестр: січень - березень / квітень

**Спонсор** – Сім'ї, приватні особи та організації, які спонсорують людей за програмою «Домівка для України».

**Державна пенсійна виплата** – Соціальна виплата, призначена на допомогу з витратами на проживання пенсіонерам, якщо особа є старшою за встановлений у Великій Британії пенсійний вік і має низький дохід.

**Британський центр професійної кваліфікації (Uk CPQ)** - Призначена урядом Великої Британії організація для надання консультацій та вказівок щодо визнання професійних кваліфікацій у міжнародному контексті.

**Універсальний кредит** - Виплата складається з базової "стандартної допомоги" та додаткових платежів, які може бути надано вам у залежності від ваших обставин.

**Центр невідкладного лікування** - медичні центри для невідкладної допомоги при станах, які не несуть негайної загрози життю. Прийоми можна забронювати, задзвонивши за номером 111 або через свого лікаря загальної практики (GP).

## Розділ 1 - Прибуття до Великої Британії

### 1.1 Що вам потрібно знати у перші дні після прибуття

#### **Зв'яжіться зі своїм спонсором**

Перш, ніж подорожувати до Великої Британії, вам потрібно повідомити свого спонсора про дату вашого прибуття і домовитись, де ви зустрінетеся. Вам потрібно домовитись про те, чи ваш спонсор зустріне вас у пункті прибуття, чи вам потрібно самостійно дістатися до їхнього будинку. Якщо вони попросять вас дістатися до їхнього будинку самостійно, вони повинні розповісти вам, яким чином туди найкраще дістатися.

#### **Перевірка безпеки до вашого приїзду**

Вашого спонсора та його сім'ю буде перевірено. Такі перевірки є необхідним кроком як для вашої безпеки, так і для безпеки вашого спонсора.

#### **Подорож з медичними пристроями та ліками**

Якщо у вас є медичний пристрій, необхідний вам для лікування існуючого захворювання, ви можете привезти його з собою до Великої Британії разом зі своїми особистими речами. Вам також дозволяється привезти запас призначених вам ліків, але не більше, ніж трьохмісячний запас. Якщо цей препарат зазвичай вважається контрольованими ліками, то до нього можуть застосовуватися спеціальні правила. Вам доведеться проконсультуватись щодо цього перш, ніж вирушати у поїздку.

#### **Медичний огляд перед приїздом**

Наразі у Великій Британії немає вимоги щодо перевірки стану здоров'я для прибулих з України.

#### **Після прибуття до Великої Британії**

Існує 12 основних точок в'їзду до Великої Британії, включно із аеропортами, де буде встановлено спеціально відведені зони (Welcome Points), де ви можете зустрітись зі своїм спонсором, або куди ви можете звернутися за підтримкою, в тому числі і для організації вашої подальшої подорожі. Їх буде встановлено у наступних місцях:

|                                  |                                     |           |              |
|----------------------------------|-------------------------------------|-----------|--------------|
| Аеропорти                        | Хітроу                              | Гатвік    | Станстед     |
|                                  | Единбург                            | Бірмінгем | Манчестер    |
|                                  | Лутон                               | Борнмут   | Іст-Мідлендс |
|                                  | Брістоль                            |           |              |
| Порти                            | Адміністрація порту Дувр і Фолкстон |           |              |
| Міжнародний залізничний термінал | Станція Сент-Панкрас, м.Лондон      |           |              |

Після прибуття до пункту в'їзду вам потрібно буде показати офіцерам прикордонних сил свій дозвіл на подорож до Великої Британії. Вони поставлять

у ваш паспорт 6-місячний штамп в'їзду. Штамп в'їзду є свідченням вашого права на роботу, оренду, навчання та отримання пільг у Великій Британії. Якщо ви уже відвідали візовий центр і здали біометрію, то на в'їзді вам буде надано дозвіл на перебування на термін у 3 роки.

Якщо ви домовилися зі своїм спонсором про те, що ви самостійно добиратиметесь до їхнього будинку, ви матимете право на одну безкоштовну поїзду національною залізницею, автобусом, приміськими потягами та автобусом до місця призначення у будь-якій точці Англії, Шотландії та Уельсу. Вам потрібно лише пред'явити паспорт громадянина України та посадковий талон або квиток із зазначенням прибуття в країну протягом останніх 48 годин: Для отримання додаткової інформації пройдіть за посиланням <https://www.nationalrail.co.uk/ukraine>

Якщо ви домовилися зустрітися зі своїм спонсором у пункті прийому, але з якихось причин ваш спонсор запізнився або не може зустрітися з вами, працівники пункту прийому зможуть допомогти вам з'ясувати, що трапилось, і вирішити усі негайні проблеми. Це може бути зроблено шляхом надання вам допомоги щодо подальшої самостійної поїздки, або через надання екстреного житла на короткий проміжок часу, доки приїде ваш спонсор.

Якщо у вас є робоча банківська картка, ви зможете користуватись нею у пунктах в'їзду до Великої Британії. Якщо ж у вас немає банківської картки, то працівники у зонах прибуття і ваш спонсор зможуть порадити вам, що робити.

### ***Прибуття у Шотландію***

Ви можете заїхати до Шотландії також і за програмою супер спонсорства. Якщо ви їдете за цією програмою, то описані вище організаційні моменти будуть дуже схожими. Вас зустрінуть у пункті в'їзду, звідки вас відвезуть до одного з центрів прийому, де буде надана подальша підтримка, інформація та вас буде влаштовано на проживання. Цей довідник містить посилання на додаткову інформацію про послуги, доступні у Шотландії

### ***Чого очікувати у перші дні?***

Ваш спонсор не лише надає вам кімнату або кімнати для життя, але також допоможе вам, наскільки це в його силах, пристосуватись до життя у Великій Британії. Насамперед спонсор намагатиметься забезпечити вас зручним помешканням, а також надасть вам доступ до таких базових речей як їжа, постільна білизна та засоби особистої гігієни. Спонсор також володітиме практичною інформацією про місцевість, де ви перебуваєте, якою він поділиться із вами.

Хоча ваш спонсор зможе допомогти вам з такою інформацією, як розташування найближчих шкіл для ваших дітей, місцеві медичні і стоматологічні центри, магазини, церкви, громадські центри, офіси місцевої ради і так далі, важливо

пам'ятати, що вони навряд чи будуть експертами із отримання державних послуг.

Незабаром після вашого приїзду до будинку вашого спонсора вас відвідає представник місцевої ради. Вам не потрібно переживати щодо цього візиту. Місцева рада буде в основному зацікавлена у перевірці того, що ви безпечно прибули до місця свого перебування, і що житло, в якому ви мешкаєте, пристосоване для життя.

Цей інформаційний набір надає багато інформації, що допоможе вам скористатись послугами за місцем проживання, але якщо у вас є питання або вас щось непокоїть, вам потрібно обговорити їх із представником місцевої ради під час цього візиту. Може бути так, що представник не зможе надати вам негайної відповіді, але він зможе скерувати вас до інших служб, які допоможуть.

### ***Проживання із вашим спонсором***

Ми розуміємо, що ви зараз переживаєте важкі часи, ви щойно переїхали до іншої країни за складних обставин, і що ваші найголовніші пріоритети, ймовірно, будуть будуватися навколо поселення у своє житло та організації предметів першої необхідності, таких як їжа, засоби індивідуальної гігієни, доступ до мобільних телефонів та Інтернету для того, щоб перебувати на зв'язку із родиною та друзями.

Поговоріть зі своїм спонсором про те, яким чином ви хотіли б пристосуватися до нового місця у перші кілька днів, включно із тим, коли ви хотіли б побути на самоті.

Коли ви відчуєте, що ви трохи пристосувались, вам потрібно буде поговорити з вашим спонсором про основні домовленості для спільного життя під одним дахом. Це повинно охоплювати усі домовленості, яких вам потрібно досягнути щодо спільного використання житлових зон будинку, таких як кухня та їдальня, поділ домашніх обов'язків, а також правила, встановлені господарями будинку щодо таких речей, як паління, алкоголь або шум.

У вигляді подяки вашому спонсору за щедрість їм буде запропоновано платіж від уряду Великої Британії у розмірі 350 фунтів стерлінгів на місяць. Це сума призначена на покриття додаткових витрат. Ці гроші не призначені на забезпечення вас їжею чи чимось іншим.

Вашому спонсору не дозволяється стягувати з вас орендну плату під час проживання у них, але вони можуть попросити вас робити адекватний внесок на покриття спільних побутових витрат, таких як продукти харчування та комунальні послуги. Якщо вам здається, що вас просять внести необґрунтовано велику суму на покриття таких витрат, вам слід порушити це питання через місцеву раду.

Іноді щось йде не так, і якщо так станеться, це може бути якоюсь дрібничкою, котру можна вирішити за допомогою розмови з вашим господарем. Однак, якщо ваш господар попросить вас виїхати з його будинку або ви самі вирішите виїхати, ви можете поговорити з місцевою радою, котра допомагатиме вам знайти альтернативне житло.

### ***Доступ до підтримки під час перебування у Великій Британії***

Програма «Домівки для України» надає вам право на доступ до ряду соціальних виплат і послуг на час вашого перебування у Великій Британії. Насамперед, уряд надасть вам і кожному члену вашої родини, що прибув у Велику Британію, одноразову виплату у розмірі £ 200, щоб допомогти покрити негайні виплати, доки ви освоїтеся. Цю допомогу буде надано через вашу місцеву раду. Її не буде зараховано до складу будь-якої іншої програми допомоги, на яку ви можете подати заявку, і її не потрібно буде повертати.

Розділ 2 цього довідника пояснює вам, яким чином ви можете отримати доступ до послуг, що широко використовуються у Великій Британії, включно із інформацією про те, як відкрити рахунок у банку, як отримати допомогу від місцевої ради, як отримати медичну допомогу, як шукати роботу та як отримати доступ до системи освіти. Ваш спонсор також володітиме місцевою інформацією, якою він зможе поділитись.

### **Вакцини від коронавірусу (Covid)**

Більшість людей у Великій Британії отримали принаймні одну дозу вакцини проти коронавірусу, і цілком ймовірно є те, що усіх повнолітніх членів сім'ї вашого спонсора теж було вакциновано.

За інформацією щодо останніх вказівок про те, що робити, якщо ви хворієте або маєте підозру, що ви хворі на цей вірус, відвідайте веб-сторінку порад уряду Великій Британії щодо COVID-19:

<https://www.gov.uk/coronavirus>.

### ***Запис на вакцинацію від коронавірусу***

Ви маєте право на безкоштовну вакцинацію від COVID-19 через NHS.

Якщо ви знаходитесь у Англії та зареєстровані у лікаря, ви можете забронювати вакцинацію за цим посиланням: <https://www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/coronavirus-vaccination/book-coronavirus-vaccination/>

Також існують пункти вакцинації без попереднього запису, де допомога може бути запропонована тим, хто ще не зареєструвався у сімейного лікаря. Перелік таких пунктів можна знайти за цим посиланням:

<https://www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/coronavirus-vaccination/find-a-walk-in-coronavirus-covid-19-vaccination-site/> Ми просимо вас пройти за

посиланням <https://www.nhsinform.scot/covid-19-vaccine>, якщо ви знаходитесь у Шотландії.

Якщо вас уже було вакциновано проти Covid-19 в Україні або деінде, поговоріть із сімейним лікарем про те, які додаткові дози вам потрібно прийняти у Великій Британії і коли ви повинні їх прийняти.

Ви повинні повідомити NHS (Національну службу охорони здоров'я) про усі щеплення від Covid-19, які вам зробили за межами Великої Британії. Це потрібно для того, щоб NHS могла поповнити ваш обліковий запис щодо вакцинації. Ви можете записатися на прийом для реєстрації попередніх щеплень у комп'ютерному форматі, за допомогою Національної служби бронювання, або зателефонувавши за номером 119. Служба 119 надасть вам перекладача.

### ***Що робити, якщо щось пішло не так***

Ми сподіваємося, що Велика Британія стане для вас дружнім, гостинним і безпечним місцем. Якщо з якихось причин цього не сталося, ми хочемо, щоб ви повідомили нам про це якомога швидше. У Великій Британії існує багато професійних органів, які готові надати вам допомогу у разі необхідності; Ви знайдете корисні контакти в додатку.

Якщо ви відчуваєте, що ваша безпека або безпека будь-кого у вашому оточенні перебуває під загрозою, вам слід звернутися у екстрені служби, зателефонувавши за номером **999 або 112. Це номер виклику поліції у екстрених ситуаціях, пожежної служби та швидкої допомоги.**

Якщо у вас є побоювання або занепокоєння, які вас хвилюють, але не становлять безпосередньої загрози вашій безпеці, то вам слід звернутися до місцевої ради, де вас зможуть проконсультувати щодо того, куди звернутись далі.

## ***1.2: Що потрібно знати про програму спонсорства для українців – програму «Домівки для України»***

### ***Програма***

«Домівки для України» – це державна програма, створена для того, щоб допомогти вам і вашій родині безпечно приїхати сюди та пристосуватись до життя у Великій Британії. За цією програмою вашим спонсором виступить резидент Великої Британії, який подав заявку і запропонував вам дім, де ви

можете пожити. Цей резидент може бути другом, з яким ви знайомі, або просто жителем Великої Британії, який запропонував допомогу.

Програма призначена для того, щоб забезпечити вас безпечним місцем для життя щонайменш на шість місяців. Згідно з цією програмою ваше перебування тут може бути продовжене максимум до 3 років з правом працювати, навчатися і подавати заявку на пільги у Великій Британії. Протягом цього часу обставини можуть змінитися як у вас, так і у вашого спонсора, ви можете перейти жити до іншого спонсора або до іншого житла, яке ви самі собі організували.

### ***Продовження вашого перебування у Великій Британії***

Штамп в'їзду, який ви отримали при в'їзді до Великої Британії, підтверджує ваше право на перебування тут, але дійсний лише протягом перших шести місяців. Щоб продовжити своє перебування на термін до трьох років, дозволених за цією програмою, вам потрібно буде подати заяву на отримання біометричного дозволу на проживання. Для цього вам потрібно буде надати біометричну інформацію, включно із фотографією обличчя та зразком відбитків пальців.

Незабаром після вашого прибуття ми зв'яжемося з вами, щоб пояснити, яким чином ви можете надати цю інформацію. Вам не потрібно буде надавати її негайно, але ви повинні заповнити заяву та надати біометричну інформацію протягом перших шести місяців перебування. Інформація може бути надана за допомогою додатку

[Імміграція у Великій Британії: перевірка посвідчення особи](#) або в одному з наших центрів подання заявок на території Великої Британії.

Після того, як ви надасте цю інформацію, вам буде видано біометричний дозвіл на проживання. Цей дозвіл є важливим документом, який ви повинні зберігати у безпечному місці, оскільки він є підтвердженням вашого правового статусу у Великій Британії і показує, як довго ви можете залишатися у Великій Британії. Він також є корисним документом для підтвердження особи для таких цілей, як відкриття банківського рахунку у Великій Британії. Якщо ви подорожуєте за межі Великої Британії, вам потрібно буде взяти біометричний дозвіл на проживання з собою для забезпечення безперешкодного повернення до Великої Британії.

Ваш біометричний дозвіл на проживання буде містити:

- Ваше ім'я та прізвище, дату і місце народження
- Відбитки пальців і фотографію вашого обличчя (це ваша біометрична інформація)
- Ваш імміграційний статус і усі умови вашого перебування
- Ваше право на доступ до державних коштів, наприклад, фінансової підтримки та медичних послуг

## ***Розділ 2 - Призвичаєння до життя у Великій Британії***

Мета спонсорської програми «Домівки для України» полягає у наданні вам приємного і затишного перебування у Великій Британії. Ми знаємо, що для цього знадобиться час.

Даний розділ довідника має на меті допомогти вам зробити перші кроки до цього, надавши основну інформацію про деякі ключові характеристики Великої Британії та важливі послуги, якими ви захочете скористатись.

Ці послуги включають:

- Відкриття банківського рахунку
- Отримання соціальної допомоги та отримання номера соціального страхування
- Послуги місцевої ради
- Медичні послуги
- Пошук роботи та сплата податків
- Послуги з догляду за дітьми та освіти
- Пошук житла після того, як період спонсорства добіг кінця

Ваш спонсор, разом із громадськими організаціями та місцевими органами влади, допоможе вам із цими початковими кроками.

### ***2.1 Відкриття рахунку у банку***

У Великій Британії працює цілий ряд банків, і ви можете вибрати той, який найкраще вам підходить. Існують також надавачі банківських послуг, котрі працюють виключно у віртуальному режимі.

Для відкриття банківського рахунку вам, як правило, потрібно буде показати документ, що підтверджує особу, такий як паспорт, біометричний дозвіл на проживання, водійські права або офіційне посвідчення особи, а також підтвердження вашої адреси постійного проживання. Уряд співпрацює із головними банками для пошуку рішення, яке дозволить вам відкривати рахунки без звичайної вимоги підтвердження постійної адреси. Ряд британських банків уже мають систему для відкриття рахунків у тих випадках, коли у людини немає постійної адреси у Великій Британії. Для цього вам може знадобитись допомога місцевої благодійної організації або місцевої влади.

### ***2.2: Отримання соціальних виплат та отримання номеру соціального страхування***

#### **Доступ до соціальних виплат**

У Великій Британії діє система соціального забезпечення, призначена для допомоги тим, хто стикається з фінансовими труднощами або хто має певні

потреби. Ваш місцевий [Центр зайнятості Плюс](#) зможе допомогти вам з'ясувати, на які соціальні виплати ви можете подати заявку. До таких виплат можуть належати:

- Універсальна виплата - це виплата для людей працездатного віку, призначена для допомоги з витратами на проживання, якщо у такої людини низький дохід. Заявник може як працювати (включно із фізичними особами підприємцями та працівниками на неповний робочий день), так і бути безробітним;
- Пенсійна виплата - додаткові кошти для допомоги з витратами на проживання, якщо ви старші за 66 років і маєте низький дохід. Заявки на пенсійну виплату можна подати онлайн або по телефону
- Допомога з інвалідності - додаткові кошти для допомоги із супровідними витратами, якщо ви страждаєте на довгострокове фізичне або психічне захворювання або маєте інвалідність.
- Допомога опікуну - додаткові кошти особам, котрі доглядають за кимось принаймні 35 годин на тиждень.
- Допомога на дитину – додаткові кошти для допомоги з витратами на виховання дитини.

Посилання на можливі види соціальних виплат можна знайти [тут](#).

Якщо ви знаходитесь у Шотландії, то поради можна знайти тут <https://www.mygov.scot/benefits-support>

### **Подача заявки на універсальну виплату онлайн**

Для подачі заявки вам потрібно буде створити обліковий запис. Ви повинні подати заявку протягом 28 днів після створення облікового запису, інакше вам доведеться почати спочатку.

Для подачі заявку онлайн вам знадобиться:

- реквізити вашого рахунку у банку, будівельному товаристві або кредитній спілці
- адреса електронної пошти
- доступ до телефону

Вам також доведеться підтвердити свою особу. Для цього вам знадобляться деякі документи, що посвідчують особу, наприклад:

- паспорт
- дебетова або кредитна картка

Існує два способи отримати допомогу із вашою заявкою на універсальну виплату. Ви можете зателефонувати на гарячу лінію універсальної виплати або скористатися послугою "Допомога із заявкою". Дзвінки на гарячу лінію універсальної виплати безкоштовні - Телефон: 0800 328 5644

Ви можете отримати безкоштовну допомогу із подачею заявки на універсальну виплату від підготовлених консультантів, котрі можуть допомогти із такими речами, як подача заявки онлайн або підготовка до першого прийому у центрі зайнятості.

Послуга «Допомога із заявкою» надається Бюро консультації громадян і є конфіденційною. Вони не передаватимуть вашу особисту інформацію третім особам без вашої згоди. Для отримання додаткової інформації завітайте за адресою <https://www.citizensadvice.org.uk/helpclaim>

Основним способом виплати соціальних виплат є переказ на рахунок у банку шляхом прямого кредитування коштів (так званий «прямий платіж»). Це означає, що гроші надходять безпосередньо на банківський рахунок на ваше ім'я. Якщо ви подасте заявку, то вам буде запропоновано надати реквізити рахунку у банку, на який ви хочете, щоб нараховувались ваші виплати.

Соціальні виплати може бути виплачено на:

- стандартний рахунок у банку або будівельному товаристві (наприклад, поточний рахунок)
- базовий банківський рахунок (також званий вступним рахунком)

<https://www.gov.uk/apply-universal-credit>

### ***Номер соціального страхування***

Номер соціального страхування (NI) необхідний для того, щоб усі виплачені вами внески соціального страхування та податки реєструвались виключно на вашому обліковому записі. Номер соціального страхування (NI) становить собою код з буквами і цифрами і зберігається за вами ціле життя.

Якщо у вас немає номеру соціального страхування (NI), ви можете знайти інформацію про те, як отримати його, за адресою: <https://www.gov.uk/apply-national-insurance-number>. Коли ви подаєте заявку, вам необхідно буде надати копію паспорта і доказ того, що ви маєте право на працю. Роботодавець, до якого ви влаштовуєтесь, підкаже вам, які документи вам потрібно показати. Коли ви подаєте заявку, вам потрібно буде надати копію паспорта і доказ того, що ви маєте право на працю. Роботодавець, до якого ви влаштовуєтесь, підкаже вам, які документи вам потрібно показати

Роботодавці зобов'язані проводити перевірки права на працю усіх своїх працівників. Наявність номера соціального страхування не входить до складу цих перевірок та не виступає підтвердженням права на працю.

## **2.3 Доступ до основних державних послуг**

### **Ваша місцева рада**

Незалежно від того, у якому районі країни ви розташовані, ви зможете отримати доступ до допомоги від місцевої ради за місцем проживання. Якщо ви не впевнені, до якої місцевої ради ви належите, ви можете перевірити це за допомогою цього веб-сайту: <https://www.gov.uk/find-local-council>.

Сам механізм надання підтримки місцевою радою відрізнятиметься у залежності від того, у якій частині Сполученого Королівства ви перебуваєте, але, як правило, ваша місцева рада буде організацією, котра:

- Допоможе вам із вирішенням будь-яких короткострокових потреб після прибуття, що може включати у себе надання невеликих сум екстреної грошової підтримки.
- Після вашого прибуття проведе перевірку безпеки та добробуту та огляне житло, в якому ви проживаєте, щоб упевнитися у вашій безпеці та добробуті.
- Надасть вам фінансову підтримку, поки ви чекаєте початку платежів за програмою універсальних виплат. Гості пенсійного віку матимуть доступ до державної пенсійної виплати за умови, що вони відповідають визначеним критеріям.
- Надасть місця у школі для дітей шкільного віку, тобто віком від 5 до 16 років.
- Надасть консультації та скерування до спеціалізованих служб охорони здоров'я. Ці служби допомагають особам із особливими потребами, наприклад, служби психологічної допомоги, соціальні служби для повнолітніх осіб та дитячі соціальні служби.
- Допоможе вам, скерувавши вас до Центру Зайнятості Плюс за вашим місцем проживання для оцінки на відповідність критеріям на отримання виплат та консультацій із пошуку роботи.
- Допоможе вам, якщо ви станете бездомними.
- Допоможе вам інтегруватись у вашу місцеву громаду.

## **2.4 Доступ до охорони здоров'я**

### **Реєстрація у лікаря загальної практики – сімейного лікаря (ДжіПі)**

Лікар загальної практики, більш відомий під назвою сімейний лікар, є першим лікарем, до якого вам потрібно звернутись для вирішення рутинних проблем зі здоров'ям у Великій Британії. Такий лікар може надати медичну консультацію, поставити діагноз і призначити ліки. Ці лікарі стають вашою першою точкою контакту у випадку більшості фізичних і психологічних проблем. Центр загальної медичної практики також відповідає за координацію та планування догляду за вашим здоров'ям протягом вашого життя, та вони можуть скерувати вас у лікарню для одержання вузько спеціалізованих медичних послуг.

Кожна особа має право на реєстрацію у лікаря загальної практики, і вам не потрібно надавати підтвердження адреси, імміграційного статусу, посвідчення особи або номера NHS (вас можуть попросити надати посвідчення особи, але це не є вимогою). Ми наполегливо рекомендуємо вам зареєструватися у лікаря загальної практики якомога швидше після прибуття. Ви також можете зареєструватися тимчасово у тому разі, якщо ви плануєте перебувати у цій місцевості довше за 24 годин, але менше за 3 місяці. Якщо ви маєте посвідчення особи, то надайте його, оскільки це допоможе правильно записати ваше ім'я та прізвище у обліковому записі національної служби охорони здоров'я (NHS).

Для пошуку найближчого медичного центру загальної медичної практики і для отримання додаткової інформації, відвідайте сторінку [www.nhs.uk/nhs-services/gps/how-to-register-with-a-gp-surgery](http://www.nhs.uk/nhs-services/gps/how-to-register-with-a-gp-surgery)

Для того, щоб дізнатися, як зареєструватися у медичному центрі загальної медичної практики у Шотландії, відвідайте сторінку <https://www.nhsinform.scot/care-support-and-rights/nhs-services/doctors/registering-with-a-gp-practice>

### ***Доступ до ліків***

Більшість медичних центрів загальної медичної практики не містять аптек. Якщо ваш лікар вирішить, що вам необхідно приймати певні ліки, то він виписує вам рецепт, з яким вам буде потрібно піти у місцеву аптеку. У медичному центрі вас проконсультують щодо того, з якої аптеки можна буде забрати ліки. Ви також можете знайти інформацію про місцезнаходження аптек за місцем вашого проживання за адресою: <http://www.nhs.uk/Service-Search/Pharmacy/LocationSearch/10>

Як правило, існує невелика плата за ліки по рецептам, яку вам доведеться заплатити в аптеці під час отримання ліків. Однак виписані лікарем ліки будуть надані вам безкоштовно, якщо ви відповідаєте певним критеріям. У залежності від того, у якій місцевості Великої Британії ви живете, критерії на отримання безкоштовних лік можуть дещо відрізнятись, але, як правило, ліки є безкоштовними для осіб:

- Віком 60 років і старших
- Віком 16 років і молодших
- Віком від 16 до 18 років, котрі навчаються на денній формі навчання
- Вагітним жінкам (або жінкам, котрі народили дитину протягом попередніх 12 місяців)
- Усім пацієнтам стаціонару у лікарні NHS

Цей список не є вичерпним; ліки також будуть надаватись безкоштовно, якщо особа страждає на певні конкретні захворювання умови або має інвалідність. Якщо ви вважаєте, що ви підпадаєте під ці критерії, вам потрібно буде поговорити про це зі своїм лікарем, який зможе проконсультувати вас з цього приводу.

Окрім видачі призначених ліків, фармацевт також може надавати безкоштовні поради щодо лікування незначних проблем зі здоров'ям, таких як застуда та кашель. Деякі дуже поширені ліки, такі як знеболюючі та ліки від кашлю, можна купити в магазині. Рецепту на ці види ліків вам не знадобиться, але вам доведеться самим заплатити за них.

### ***Доступ до медичної допомоги у екстреній ситуації***

Якщо із вами або із членом вашої сім'ї стався серйозний нещасний випадок або розвинулась раптова серйозна хвороба, вам слід звернутися до найближчої лікарні, котра має відділення нещасних випадків та невідкладної допомоги. Екстрене лікування у службах нещасних випадків та невідкладної допомоги в лікарнях NHS є безкоштовним для усіх.

Якщо це надзвичайна екстрена ситуація, зателефонуйте за номером **999 або 112** і попросіть швидку допомогу, щоб доставити вас до лікарні. Ця послуга безкоштовна, але нею потрібно користуватись лише у надзвичайних ситуаціях. Ви також можете самі добратися до відділення **нещасних випадків та невідкладної допомоги**, якщо ви в змозі це зробити.

Ви можете знайти більше інформації за адресою [www.nhs.uk/nhs-services/urgent-and-emergencycare-services/when-to-call-999](http://www.nhs.uk/nhs-services/urgent-and-emergencycare-services/when-to-call-999).

### ***Центр термінового лікування або клініка прийому без попереднього запису***

Якщо вам потрібне лікування або консультація, котре не є екстреною ситуацією, але ви не в змозі чекати найближчого запису до лікаря, ви можете отримати консультацію за телефоном **111**. Цю послугу надає NHS. NHS 111 зможе скерувати вас до лікаря або до місцевого центру термінового лікування або ж надати вам інші рекомендації, залежно від ваших обставин та потреб.

У багатьох районах країни NHS також відкрили центри термінового лікування або клініки прийому без попереднього запису, де вам можуть провести лікування незначних травм, таких як порізи, розтягнення зв'язок і невеликі переломи, або

де ви можете отримати термінову медичну консультацію, без необхідності записуватись на прийом. Ці центри, як правило, працюють у стандартні робочі години. Ви можете знайти найближчий центр термінового лікування за наступним посиланням: [https://www.nhs.uk/service-search/other-services/Urgent лікувальний центр/ЛокаціяПошук/10022](https://www.nhs.uk/service-search/other-services/Urgent%20лікувальний%20центр/ЛокаціяПошук/10022).

### **Служби психологічної підтримки**

Проблеми з психічним здоров'ям варіюються від турбот, які ми усі переживаємо у своєму повсякденному житті, до серйозних довготермінових захворювань. Ми розуміємо, що ви пережили дуже травматичний час і піддалися величезному психологічному стресу. По усій країні працюють служби психічного здоров'я, які можуть надати вам допомогу, якщо вам важко. Якщо вам або комусь із ваших близьких потрібна допомога, її найлегше організувати під час прийому у вашого сімейного лікаря.

Якщо ви переживаєте важкі часи, але не хочете звертатись до сімейного лікаря, то існує широкий спектр організацій з надання підтримки, котрі мають гарячі телефонні лінії, де ви можете провести конфіденційну розмову із спеціально підготовленим консультантом. До таких організацій належать:

- Рука допомоги 0808 808 8000 - (Текстовий телефон :18001 0808 808 8000)
- Самаритяни – для розмови із спеціально навченим волонтером дзвонити за номером 08457 90 90 90
- Рука допомоги - <https://www.lifelinehelpline.info/>
- Організації, що спеціалізуються на психічному здоров'ї
  - Північна Ірландія - <https://www.mindingyourhead.info/services>
  - Шотландія - <https://www.supportinmindscotland.org.uk/>
  - Уельс - <https://www.mind.org.uk/about-us/mind-cymru/>
  - Англія - <https://www.mind.org.uk/>

Більш детальну інформацію про ці та інші організації з надання підтримки та про послуги гарячих телефонних ліній можна знайти за адресою <https://www.nhs.uk/mental-health/> для Англії або <https://www.nhsinform.scot/illnesses-and-conditions/mental-health/>, якщо ви знаходитесь у Шотландії. Для знаходження допомоги у вашому регіоні ви також можете скористатися Hub of Hope (Центр надії). Там ви можете отримати деякі послуги безпосередньо, не звертаючись за скеруванням до свого лікаря. Інформацію надано за адресою <https://hubofhope.co.uk/>.

### **Медичний догляд та послуги під час вагітності та після народження дитини**

Під час вагітності та після народження дитини вам буде надаватись безкоштовний медичний догляд. Ваш сімейний лікар організує цей процес. Послуги охорони материнства охоплюють догляд від початку вагітності до часу

виписки з-під догляду акушерки, цей період, як правило, становить близько 10 днів після народження дитини, але може тривати і до 6-ти тижнів після пологів. Акушерки забезпечують індивідуальний догляд протягом усієї вагітності, пологів та післяпологового періоду. Значна частина цього догляду буде надаватися безпосередньо акушерками, які також координуватимуть надання лікарської допомоги при пологах та залучать інших медиків, якщо це буде необхідно.

Ви повинні зв'язатися зі своїм сімейним лікарем або акушеркою, щойно ви дізналися про вагітність. Важливо звернутися до акушерки або до сімейного лікаря якомога раніше для отримання відповідного (пренатального) догляду за вагітністю та для ознайомлення з інформацією, необхідну для підтримання здорової вагітності.

Ви також маєте право на допомогу патронажної медсестри. Патронажна медсестра - це кваліфікована медсестра або акушерка, яка пройшла додаткову підготовку. Їхня роль полягає у тому, щоби допомогти вам, вашій родині та дітям віком молодшим за п'ять років залишатися здоровими.

Усю необхідну інформацію щодо вагітності, пологи, народження дитини та послуги з охорони материнства можна знайти за адресою:

<https://www.gov.uk/browse/childcare-parenting/pregnancy-birth>.

У Шотландії: <https://www.nhsinform.scot/ready-steady-baby>

### **Стоматологія / стоматологічний догляд та послуги**

Ви маєте право на одержання стоматологічної допомоги від національної служби охорони здоров'я для того, щоб ваш рот, зуби та ясна залишались вільними від болю. Якщо у вас болить зуб, вам потрібно зателефонувати до NHS 111 для запису на отримання термінових стоматологічних послуг.

Ви можете пошукати стоматологів за місцем вашого проживання і спробувати записатися на прийом. Стоматологія у національній службі охорони здоров'я (NHS) є безкоштовною тільки для певних категорій людей (наприклад, якщо ви молодші за 18 років або отримуєте соціальну допомогу через низький дохід). Ціна стоматологічного лікування залежить від того, яке саме лікування вам необхідне. Стоматолога можна знайти за посиланням <https://www.nhs.uk/nhs-services/dentists/how-to-find-an-nhs-dentist/>, а прейскурант цін викладено тут <https://www.nhs.uk/nhs-services/dentists/dental-costs/how-much-will-i-pay-for-nhs-dental-treatment/>

У Шотландії стоматологічні перевірки є безкоштовними. Для того, щоб знайти стоматолога за місцем вашого проживання, завітайте за посиланням - <https://www.nhsinform.scot/care-support-and-rights/nhs-services/dental/receiving-nhs-dental-treatment-in-scotland>

## **Догляд за зором**

Для проведення перевірки зору, для допомоги з підбором окулярів або контактних лінз ви можете записатися на прийом до окуліста у будь-якому магазині оптики. Це платна послуга, але певні категорії осіб кваліфікуються на проходження безкоштовної [перевірки зору NHS або ваучери на оптику](#).

Шотландія є єдиною країною у Великій Британії, яка надає безкоштовні перевірки зору, що фінансуються NHS. Ними можуть скористатись усі резиденти Великої Британії та відвідувачі з інших країн, котрі відповідають вимогам. У деяких випадках NHS може видати ваучер на оптику для покриття частини вартості окулярів або контактних лінз - <https://www.nhshighland.scot.nhs.uk/publications/documents/fact%20sheets/guide%20to%20eye%20examinations%20scotland.pdf>

## ***Захист від інфекційних захворювань***

Щеплення у NHS є безкоштовними для усіх, та забезпечують найкращий захист дітей та дорослих від інфекційних захворювань, таких як менінгіт, паротит, кір і краснуха. Поговоріть зі своїм лікарем, якщо ви або ваша дитина пропустили будь-яке щеплення, і вам буде організовано прийом .

## 2.5 Пошук роботи та сплата податків

### Пошук роботи

Ми знаємо, що багато українців захочуть працювати. Ви маєте право на працю одразу після вашого приїзду до Великої Британії. Для праці на повну ставку вам має виповнитись 18 років.

Для пошуку роботи ви можете скористатися безкоштовним урядовим веб-сайтом під назвою "Знайти роботу" - <https://www.gov.uk/find-a-job>, котрий пов'язує вас із тисячами роботодавців по усій Великій Британії. Ви можете шукати роботу без облікового запису. Але вам потрібно буде створити обліковий запис або увійти в систему для подачі заявки на роботу.

Ви також можете знайти роботу наступними способами:

- Ви матимете персонального інструктора з пошуку роботи, призначеного вам у вашому місцевому центрі зайнятості. Цей інструктор може надати вам допомогу із пошуком роботи та подачею заявки на відповідні вакансії.
- Шукайте у газетах місцевого і національного рівня, або на веб-сайтах із пошуку роботи
- Зареєструйтеся у агентстві з підбору персоналу
- Завітайте до фірм, що знаходяться неподалік, та запитайте, чи є у них вакансії

Ви також можете зареєструватися в агентствах з працевлаштування на таких веб-сайтах:

- Indeed - <https://uk.indeed.com/>
- Reed - <https://www.reed.co.uk/>
- CV Library - <https://www.cv-library.co.uk/>
- The Guardian Jobs - <https://jobs.theguardian.com/jobs/>
- Total Jobs - <https://www.totaljobs.com/>
- Monster - <https://www.monster.co.uk/>
- Job centre - <https://www.gov.uk/contact-jobcentre-plus>

Перш, ніж прийняти вас на роботу, роботодавці мають перевірити, що ви маєте дозвіл на працю у Великій Британії. У якості підтвердження свого імміграційного статусу у Великій Британії, включно із правом на працю, ви зможете використовувати біометричний дозвіл.

Щоб довести свій статус роботодавцю у електронному форматі, ви можете скористатися онлайн-сервісом за адресою: <https://www.gov.uk/prove-right-to-work>

У Великій Британії працівники володіють певними трудовими правами, такими як [державна мінімальна заробітна плата](#).

Для отримання додаткової інформації про трудові права відвідайте:

<https://www.gov.uk/employment-status/worker>

Якщо вам потрібна допомога із розумінням своїх трудових прав, зверніться до місцевого бюро консультацій громадян:

<https://www.citizensadvice.org.uk/work/rights-at-work>

### ***Влаштування на роботу***

Щоб подати заявку на роботу, ви можете надіслати форму заявки чи резюме ('curriculum vitae' - список ваших кваліфікацій та досвіду) та лист, що містить деяку інформацію про вас та про роботу, якої ви шукаєте.

### ***Поради щодо кар'єри***

#### ***Англія***

Ви можете отримати поради щодо кар'єри та підтримку від Національної служби кар'єр, яка надає інформацію про кар'єри повнолітнім резидентам Англії, відвідавши офіс, через Інтернет та по телефону. Молоді люди віком від 13 років можуть зателефонувати за номером телефону 0800 100 900 та отримати допомогу. Більш детальна інформація знаходиться тут:

<https://nationalcareers.service.gov.uk/>

#### ***Шотландія***

«Розвиток вмінь» Шотландія (SDS) є національним органом із здобуття вмінь у Шотландії. Із індивідуальною гарячою лінією можна зв'язатися за номером 0800 917 8000. Більш детальна інформація знаходиться тут:

<https://www.skillsdevelopmentscotland.co.uk/>

#### ***Уельс***

Організація «Кар'єри Уельсу» може допомогти вам спланувати кар'єру, підготуватися до роботи, знайти і подати заявку на відповідне стажування, курси та навчання. Більш детальна інформація знаходиться тут:

<https://careerswales.gov.wales/>

#### ***Північна Ірландія***

Служба кар'єр надає інформацію та поради щодо кар'єр, та проводить інструктаж людей, які проживають у Північній Ірландії. Більш детальна інформація знаходиться тут: <https://www.nidirect.gov.uk/careers-service>

### ***Підтвердження професійних кваліфікацій для їхнього визнання у Великій Британії***

Для працевлаштування у регульованій у Великій Британії професії для спеціалістів із професійною кваліфікацією, отриманою за межами Великої Британії, існує вимога офіційно підтвердити свою освіту. Підтвердження має

бути надане відповідним регулятором вашої професії. Вам доведеться це зробити, навіть якщо ви виконуєте тимчасову або одноразову роботу.

Британський центр професійної кваліфікації (UK CPQ) - це безкоштовна служба, де вам можуть надати інформацію щодо того, яким чином вашу кваліфікацію може бути визнано у Великій Британії. На сайті CPQ Великої Британії ви можете знайти додаткову інформацію щодо того, наприклад, чи регулюється дана професія та які існують вимоги для визнання: <https://cpq.ecctis.com/>. Або ви можете зателефонувати до їхньої служби запитів за номером 0871 226 2850.

У Великій Британії існує понад 200 регульованих професій. Список регульованих професій і закріплених за ними регуляторних органів знаходиться на веб-сайті уряду Великої Британії: <https://www.gov.uk/government/publications/professions-regulated-by-law-in-the-uk-and-their-regulators>.

### ***Ваші права та захист на роботі***

Велика Британія пишається тим, що поширює на вас усі права та захист за законом, який ми надаємо своїм громадянам.

Коли ви йдете на роботу, ви маєте право на справедливе ставлення і працю у безпечному середовищі. Ви також маєте право працювати без страху або утисків з боку вашого роботодавця, колег або клієнтів.

У Великій Британії, коли ви влаштовуєтесь на роботу, вам повинні надати контракт на роботу або трудову угоду. Умови вашої роботи буде викладено у договорі про прийняття на роботу. Перш, ніж підписати його, ми рекомендуємо вам уважно ознайомитись із текстом договору, у разі необхідності скориставшись допомогою перекладача. Ваші трудові права на роботі – такі як мінімальна ставка оплати, або право взяти оплачувану відпустку для відпочинку або декретну відпустку - визначаються вашим "статусом зайнятості".

У Великій Британії існують три основні типи статусу зайнятості:

- **Штатні працівники** володіють усіма трудовими правами з урахуванням певних умов (наприклад, деякі права вимагають від вас пропрацювати на тій самій роботі протягом певного періоду часу) і мають обов'язки перед роботодавцем.
- **Робітники** володіють певними основними трудовими правами (мінімальна заробітна плата або національний прожитковий мінімум, відпускні та захист від дискримінації), але мають більшу гнучкість щодо того, коли, скільки і де вони працюють.
- **Самозайняті** працівники не володіють трудовими правами, але мають повну гнучкість у вирішенні того, як і коли вони працюють

Якщо ви є робітником, ви матимете право на трудові права, такі як:

- Мінімальна ставка оплати у розмірі £ 8,91 (зростає до £ 9,50 у квітні 2022 року) для людей віком 23 років і старше
- Захист від відрахування грошей з вашої заробітної плати роботодавцем
- Одна 20-хвилинна перерва, якщо ви працюєте більше шести годин на день
- Працювати не більше 48 годин за тиждень або відмовитися від цього права, якщо ви бажаєте
- Захист від незаконної дискримінації
- Захист при повідомленні про правопорушення на робочому місці
- Однакове ставлення до працівників котрі працюють як на повну ставку, так і на неповну ставку

Якщо ви є штатним працівником, ви також можете отримати:

- Оплату лікарняних
- Оплату декретної відпустки
- Оплата відпустки з народження дитини батьку
- Оплата відпустки з усиновлення
- Спільна батьківська оплата

Детальніше про статус працевлаштування можна дізнатися за адресою:

<https://www.gov.uk/employment-status>.

Якщо ви працюєте через агентство, ви також матимете права з першого дня вашої роботи.

Якщо ви вважаєте, що не ви отримуєте усіх своїх трудових прав, ви можете звернутися до організації під назвою ACAS за номером 0300 123 1100. У них є перекладачі, які можуть допомогти. Ви можете знайти більше інформації про трудові права тут:

<https://www.gov.uk/employment-status/worker>

Кожен роботодавець у цій країні зобов'язаний платити своїм працівникам мінімальну ставку за годину. Мінімальна ставка залежить від віку працівника. Пройдіть за посиланням <https://www.gov.uk/national-minimum-wage-rates> для ознайомлення із актуальною інформацією на цей день. 1-го квітня 2022 року відбулось підвищення тарифів оплати. Ви можете знайти більше інформації про це за адресою <https://checkyourpay.campaign.gov.uk/>.

***Рівноправність і запобігання дискримінації на робочому місці***

Організації та підприємства за законом зобов'язані справедливо ставитися до усіх працівників у робочих стосунках, а також до кандидатів на посади під час процесу прийому на роботу. Дискримінація будь-якої особи, що претендує на роботу або є працевлаштованою в організації, за статевою ознакою, ознакою зміни статі, раси, релігії, шлюбу або цивільного партнерства (одностатевий шлюб), інвалідності, віку, сексуальної орієнтації або вагітності є незаконною.

Якщо ви вважаєте, що вас несправедливо дискримінували, ви можете отримати додаткову консультацію та підтримку від Консультативної служби з питань рівності: [www.equalityadvisoryservice.com](http://www.equalityadvisoryservice.com)

Якщо вас примушують працювати або ваш роботодавець не бажає поважати ваші права, ви можете проконсультуватись із лінією допомоги із питань сучасного рабства, зателефонувавши за номером 0800 0121 700.

### **Сплата податку**

Ваш статус зайнятості для цілей оподаткування відрізняється від статусу зайнятості для цілей трудового права. Ви можете скористатись визначником статусу зайнятості для цілей оподаткування HMRC для перевірки свого статусу зайнятості.

<https://www.gov.uk/guidance/check-employment-status-for-tax>

У Великій Британії уряд (через Відділ доходів та зборів Її Величності (HMRC)) <https://www.gov.uk/government/organisations/hm-revenue-customs> стягує податок на працю та майно. Доходи центрального уряду складаються, в основному, з податку на прибуток, внесків у фонд соціального захисту, податку на додану вартість, корпоративного податку та мита на паливо.

З метою оподаткування дохід платника податків оцінюється згідно зі встановленим порядком, при цьому спочатку оподатковується дохід від працевлаштування із застосуванням персональної пільги на податок, потім дохід від заощаджень (відсотки на внески або інші, одержані не внаслідок працевлаштування), а потім дивіденди.

На вас лежить відповідальність за те, щоб сплатити правильну суму податку на прибуток. Податок на прибуток - це встановлений відсоток від вашого річного доходу. Якщо ви є штатним працівником, цей податок часто вираховується безпосередньо із вашої місячної зарплати через систему під назвою Pay As You Earn (PAYE).

Якщо ви не працюєте на компанію або іншу особу, але заробляєте дохід, то на вас лежить відповідальність за декларування цього доходу і сплату потрібної суми податку. Сума податку до оплати залежатиме від того, скільки ви заробляєте. Ви можете перевірити суму податку тут <https://www.gov.uk/estimate-income-tax>

Для отримання додаткової консультації ви можете зв'язатися безпосередньо із відділом доходів та зборів Її Величності (HMRC), або із консультаційним бюро для населення "Citizens Advice", а також проконсультуватись із професійним бухгалтером.

**Сплата внесків у фонд соціального захисту (NICs)**

Внески у фонд соціального страхування сплачуються для того, щоб мати право на певні пільги та державну пенсію. Ви зобов'язані сплачувати внески у фонд соціального страхування, якщо вам 16 років чи старше, і ви є:

- Штатним працівником, який заробляє понад 184 фунти стерлінгів на тиждень
- Самозайнятим працівником, який отримує прибуток у розмірі 6515 фунтів стерлінгів або більше на рік

Більш детальну інформацію про фонд соціального страхування можна знайти на сайті GOV.UK за адресою: [National Insurance.gov.uk](https://www.nationalinsurance.gov.uk)

## **2.6 Послуги з догляду за дітьми та освіта**

Догляд за дітьми та забезпечення освіти дещо відрізняються у країнах, з яких складається Велика Британія.

### **Догляд за дітьми**

“Childcare choices” є корисним веб-сайтом для ознайомлення з існуючими варіантами - <https://www.childcarechoices.gov.uk/>

#### **Англія**

У залежності від ваших обставин вам може бути надано допомогу з оплати догляду за дитиною, у тому числі:

- Безкоштовні години відвідання садочку для дітей віком від 3 до 4 років.
- Додаткові безкоштовні години відвідання садочку, якщо ви працюєте і вашій дитині 3 або 4 роки.
- Безкоштовні години відвідання садочку для дитини віком 2 роки, якщо у вас дуже низький дохід.

Вам також може бути надано знижку при оплаті послуг по догляду за дитиною, якщо ви працюєте або отримуєте універсальну виплату.

- Для отримання додаткової інформації ми просимо вас звертатись до місцевої ради або перейти за адресою: <https://www.gov.uk/get-childcare>

#### **Уельс**

Вам може бути надано допомогу з оплати догляду за дитиною, у тому числі:

- догляд за дітьми віком від трьох до чотирьох років
- допомога по догляду за дитиною під час навчання або пошуку роботи батьками
- служба інформації для сімей (FIS) за місцем вашого проживання надає безкоштовні консультації з питань догляду за дітьми.

Для отримання додаткової інформації ми просимо вас перейти за посиланням: <https://gov.wales/help-paying-childcare>

#### **Північна Ірландія**

Вам може бути надано певну кількість годин безкоштовного догляду за дітьми в залежності від ваших обставин. Для отримання додаткової інформації ми просимо вас перейти за посиланням::

<https://www.nidirect.gov.uk/information-and-services/parenting-and-childcare/childcare>

### **Шотландія**

У Шотландії догляд за дітьми є безкоштовним для певних категорій дітей. Якщо вашій дитині три або чотири роки, ви можете отримати до 600 годин фінансування раннього навчання (дитячий садок) та догляду за дітьми на рік. Це дорівнює 16 годинам на тиждень, якщо відвідувати садок лише протягом академічних семестрів, або 12 годинам на тиждень, якщо відвідувати садок цілий рік.

У серпні 2021 року уряд Шотландії збільшив кількість годин оплаченого державою раннього навчання та догляду за дітьми до 1140 годин на рік. Це становить 30 годин на тиждень, якщо відвідувати садок лише протягом академічних семестрів, або 22 години на тиждень, якщо відвідувати садок цілий рік.. У деяких районах додаткові години вже почали надаватися, тому краще проконсультуватися з місцевим органом влади за місцем проживання.

Вашій дитині може бути надано оплачене державою раннє навчання та догляд ще до того, як їй виповниться 3 роки, але кількість таких пропозицій є обмеженою і, переважно, залежить від правил регіону, де ви проживаєте. Ми рекомендуємо вам звернутись до місцевого органу влади для обговорення ваших обставин, та для того, щоб з'ясувати, чи існують пропозиції оплачуваного догляду за дітьми на місцевому рівні перш, ніж дитина досягне визначеного державою віку.

Більше інформації про раннє навчання та догляд за дітьми можна знайти за адресою <https://www.parentclub.scot/>

## **Освіта**

### **Англія**

За законом у Англії діти віком від 5 до 16 років зобов'язані навчатись на денній формі навчання. Місцева влада, яка займається вами та вашою сім'єю, допоможе вам організувати навчальний процес.

Навчання може відбуватися:

- у безкоштовній школі, що фінансується державою
- у незалежній школі (також відомі під назвою приватна школа або публічна школа), де, як правило, вам доведеться платити за освіту вашої дитини; або
- ви можете обрати навчати дитину самостійно вдома.

Діти у віці від чотирьох років зараховуються у початкові школи, де навчаються діти віком від 4 до 11 років.

Діти, старші за 11 років, переходять до середньої школи, де навчаються діти віком від 11 до 16 років або від 11 до 18 років. У деяких районах країни існують коледжі шостого класу, де навчаються молоді люди у віці від 16 до 18 років. Для більш детальної інформації ознайомтесь із розділом "Подальша освіта".

Місцева рада за адресою <https://www.gov.uk/find-local-council> допоможе вам знайти:

- державні школи у вашому районі
- критерії прийому до шкіл, які ви обрали <https://www.gov.uk/schools-admissions/admissions-criteria>

Детальні інструкції з подачі заявки на навчання у школі надано у Додатку А.

Швидше за все після вашого переїзду до Англії заявку на місце у школі буде подано посеред навчального року, тому уважно ознайомтесь із цим розділом у Додатку А.

### **Уельс**

Батьки та опікуни повинні звернутися до місцевої влади за вказівкою щодо подачі заявки на навчання в школі.

Місця у початковій школі - <https://www.gov.uk/apply-for-primary-school-place>

Місця у середній школі - <https://www.gov.uk/apply-for-secondary-school-place>

### **Північна Ірландія**

Кожна дитина віком від 4 до 16 років має право на місце у школі. Якщо ваша дитина досягла віку вступу до початкової або після-початкової школи, вам потрібно подати заявку на навчання.

Додаткова інформація знаходиться за посиланням:  
<https://www.nidirect.gov.uk/articles/applying-school-place>

### **Шотландія**

Шотландія забезпечує усіх дітей віком від чотирьох з половиною років до 18 років безкоштовною шкільною освітою.

Місцева рада несе відповідальність за надання шкільної освіти у місцевості вашого проживання. Вичерпну інформацію щодо подачі заявки на шкільні місця

можна знайти тут <https://www.scis.org.uk/information-for-parents/> , де також можна і подати заявку.

### ***Діти та молодь з особливими освітніми потребами та інвалідністю (SEND)***

Більшість шкіл та коледжів виявлятимуть та задовольнятимуть потреби дітей з особливими освітніми потребами та інвалідністю. Ваша місцева рада зможе надати вам більше підтримки та інформації. Ви можете визначити, до якої місцевої ради ви належите, тут - <https://www.gov.uk/find-local-council>

### ***Шотландія***

Програма додаткової підтримки при навчанні (ASL) у Шотландії відрізняється від програми особливих освітніх потреб та інвалідності в Англії (SEND), але у будь-якому разі ваша дитина отримає підтримку, якщо вона їй потрібна.  
<https://enquire.org.uk/>

Програма додаткової підтримки при навчанні (ASL) опікується широким спектром обставин, у тому числі такими, що впливають на дітей із сімей, що працюють у Збройних силах, наприклад переїзди, перерви у навчанні і пережиття розставань і втрат. Розставання і втрати можуть бути короткочасними або довгостроковими і відбуватися з різних причин. Програма ASN у Шотландії також опікується усіма тими потребами, що підпадають під програму SEND у Англії.

У Шотландії існує консультаційна служба для додаткової підтримки при навчанні, де ви знайдете корисну інформацію щодо того, у яких випадках ваша дитина матиме право на додаткову підтримку. Таку інформацію можна знайти за адресою <https://enquire.org.uk/>

### ***Подальша освіта (до 19 років)***

До подальшої освіти (FE) входить навчання у освітніх закладах після завершення середньої освіти (як правило, це молоді люди віком 16 років і старші), яке не належить до вищої освіти - тобто не становить собою складову бакалаврату або магістратури.

Усі молоді люди в Англії зобов'язані залишатись зарахованими до закладів освіти до досягнення ними 18-річного віку, та мають довчитись до кінця академічного року, коли їм виповнилось 18. На місцевій владі (LAs) лежить обов'язок за законом підтримувати 16- і 17-річних молодих людей і стимулювати їх продовжити освіту або стажування. , щоб перейти до освіти та навчання. Для допомоги із пошуком відповідної освіти вам потрібно звернутися до місцевої ради.

Як людина, що проживає у Великій Британії за [Сімейною програмою для України або за програмою спонсорства для України](#), у вас є право на подальшу освіту, хоча коледжі (окрім державних шкіл) можуть попросити вас надати

докази такого права.

Більш детальну інформацію про подальшу освіту та фінансування можна знайти за адресою: <https://www.gov.uk/further-education-courses>

Більш детальну інформацію про подальшу освіту та кваліфікації для молодих людей віком від 14 до 19 років можна знайти за адресою: <https://www.gov.uk/courses-qualifications>

Якщо ви перебуваєте у Шотландії, ви можете звернутися до Агентства стипендій Шотландії (SAAS) для отримання додаткової інформації щодо того, чи підпадаєте ви під критерії фінансової допомоги: <https://www.saas.gov.uk/contact-us>

### ***Подальше навчання та освіта для дорослих***

Ви можете знайти інформацію про подальші навчальні курси, включно із освітніми курсами для дорослих, за адресою: <https://nationalcareers.service.gov.uk/find-a-course>

Якщо вам уже виповнилося 19 років і ви в'їхали до Великої Британії за сімейною програмою для України або програмою спонсорства для України, ви зможете отримати доступ до освіти для дорослих, включно із курсами англійської мови для носіїв інших мов (ESOL).

Освіта такого плану буде повністю безкоштовною або підпадатиме під часткове фінансування (державна оплачує близько 50%) у залежності від вашого віку, попередньої освіти та обставин. Для більш детальної інформації зв'яжіться із надавачем таких послуг за місцем вашого проживання/ коледжем.

### ***Стажування***

Стажування дозволяє навчатися і переймати знання, водночас працюючи і заробляючи гроші у якості працівника, маючи договір про працевлаштування і офіційну відпустку.

Курс стажування може зайняти від одного до шести років у залежності від того, який саме курс ви оберете, якого він буде рівня і у залежності від вашого попереднього досвіду. Стажування фінансується із внесків, внесених урядом і вашим роботодавцем.

Для проходження стажування необхідно:

- щоб вам уже виповнилось 16 років
- не навчатись на денній формі навчання деінде
- жити у Англії

Якщо ви живете не у Англії, ми просимо вас ознайомитись із варіантами проходження стажування у Шотландії, Уельсі і Північній Ірландії - <https://www.apprenticeships.gov.uk>

### ***Вища освіта***

Для зарахування на курс вищої освіти вам, зазвичай, має виповнитись 18 років. Вища освіта надається у:

- Університетах
- Коледжах
- спеціалізованих установах, такі як мистецькі школи або сільськогосподарські коледжі

Університети самі контролюють політику та вимоги до вступу, тому, якщо у вас виникли будь-які запитання, вам слід зв'язатися безпосередньо із відповідним надавачем вищої освіти.

Пошук та подача заявок на більшість навчальних курсів вищої освіти відбувається у електронному форматі. Інформацію щодо варіантів навчання у Великій Британії та процес подання заявки можна отримати на сайті <https://www.ucas.com/explore/subjects> .

Найближчим часом уряд планує оголосити інформацію про те, яким чином люди, що приїхали з України, зможуть отримати доступ до фінансування вищої освіти.

### ***Кваліфікації***

Британський європейський мережевий інформаційний центр (UK ENIC, а раніше UK NARIC) надає експертні консультації від імені уряду Великої Британії щодо відповідності іноземних кваліфікацій, у тому числі українських, до кваліфікацій Великої Британії.

UK ENIC провела дослідження щодо того, яка тривалість навчання, що передую повному завершенню курсу, відповідає місцевим кваліфікаціям і, відповідно, вони мають змогу надати Сертифікат відповідності навіть у таких випадках, коли формальне навчання не було завершено. Це потрібно для того, щоб допомогти керівництву шкіл і коледжів проводити зарахування студентів на навчання за рівнем А, а також для застосування винятків при фінансуванні учнів віком від 16 до 19 років. Більш детальну інформацію можна знайти за адресою: [www.enic.org.uk](http://www.enic.org.uk)

### ***Вчителі з України***

Вчителі з України можуть набути статусу кваліфікованого вчителя (QTS) у Англії, завершивши акредитований курс підготовки вчителів.

У деяких видах шкіл вчителі можуть працювати без статусу QTS, таких як академії та школи, що підпорядковуються місцевій раді. Закордонні вчителі, у тому числі ті, що отримали освіту в Україні, також можуть працювати у підтримуваних школах без статусу QTS не довше чотирьох років. Після влаштування на таку роботу вчителі можуть отримати QTS шляхом проходження інспекції. Більш детальну інформацію можна отримати за адресою: <https://getintoteaching.education.gov.uk/>.

Якщо ви оселяєтеся у Шотландії, Уельсі або Північній Ірландії, там існуватимуть інші способи влаштування на роботу вчителем, деталі яких можна знайти тут:

<httpss://teachinscotland.scot> (Teach in Scotland)

<https://educators.wales/teachers> (Educators Wales)

<https://gtcni.org.uk/professional-space/professional-competence/getting-into-teaching> (General Teaching Council NI)

Teaching Vacancies є офіційною службою із публікації вакансій від Департаменту освіти. Ця служба використовується більш ніж 17 000 шкіл для розміщення вакансій на посаду вчителя. Тут ви можете шукати роботу у школі або навчальному фонді Англії, зберігати вакансії і налаштовувати оповіщення про роботу. Teaching Vacancies знаходяться за наступною адресою:

<https://teaching-vacancies.service.gov.uk/>

## **2.7 Пошук житла після закінчення терміну спонсорства**

Наприкінці шестимісячного періоду спонсорства вам і вашій родині можливо доведеться підшукати альтернативне житло.

### **Оренда будинку**

Вам потрібно буде довести, що ви маєте право на оренду нерухомості в Англії. У якості доказу вашого імміграційного статусу у Великій Британії, включно із правом на оренду, ви зможете використати свій біометричний дозвіл на проживання,

Щоб довести свій статус орендодавцю або агенту з оренди житла в Англії у електронному вигляді, ви можете скористатися онлайн-сервісом за адресою: <https://www.gov.uk/prove-right-to-rent>

Житло для оренди можна знайти через місцевих агентів зі здачі житла в оренду, а також на веб-сайтах з оренди нерухомості. Види житла, що здається в оренду, відрізнятимуться по усій країні.

Перш, ніж здати вам житло, агенти зі здачі житла в оренду проведуть усі ті дозволені законом перевірки, які вони вважатимуть за потрібне. Сюди можуть входити вимоги до доходів або необхідність мати поручителя, залежно від того, що вирішить кожен індивідуальний орендодавець. Якщо вам складно надати агентові характеристики та рекомендації, ми рекомендуємо вам поговорити з агентом чи орендодавцем про вашу ситуацію та дізнатись, чи погодяться вони прийняти альтернативну форму гарантій.

Коли ви знайдете будинок або квартиру, вам, швидше за все, доведеться заплатити депозит. Після цього вам потрібно буде підписати договір оренди. Таким договором є юридичний контракт між вами і орендодавцем. У договорі оренди буде вказано суму орендної плати та частоту виплат, буде вказано, що з ремонту та обслуговування буде вашою відповідальністю, а що відповідальністю орендодавця, а також усі інші правила та обмеження, наприклад, заборона паління.

Оренда, як правило, складається на фіксований період у шість або 12 місяців. Орендодавець має дозволити вам прожити у оселі протягом як мінімум шести місяців. Якщо ви бажаєте, щоб перший фіксований період був довшим, ви можете попросити про це орендодавця. На вас лежатиме обов'язок сплати оренди протягом усього періоду оренди.

Ви можете дізнатися про свої обов'язки та права як орендаря в урядовому посібнику «Як орендувати», який знаходиться за

адресою: <https://www.gov.uk/government/publications/how-to-rent/how-to-rent-the-checklist-for-renting-in-england>

Вичерпну інформацію для орендарів про приватну оренду у Шотландії можна знайти за посиланням <https://www.gov.scot/policies/private-renting/private-tenancy-reform/>

Для отримання додаткової інформації про оренду житла у секторі соціальної оренди: <https://www.gov.scot/policies/social-housing/>

### ***Комунальний податок***

Коли ви переїжджаєте з будинку свого спонсора та починаєте самостійну оренду або купуєте будинок, на вас лежатиме відповідальність за сплату комунального податку. Розмір комунального податку встановлюється на фінансовий рік, що триває з квітня по березень, і ви можете розбити виплати на щомісячні. Комунальний податок - це податок, який надходить до вашої місцевої влади для фінансування місцевих послуг, таких як догляд, соціальні служби, поліція та заклади громадського користування.

### ***Допомога безпритульним***

Якщо вам загрожує безпритульність, вам слід якомога швидше звернутися до місцевої влади.

Інші контактні дані для одержання допомоги:

- Бюро консультації громадян - <https://www.citizensadvice.org.uk/scotland/housing/finding-a-place-to-live1/if-youre-homeless-or-at-risk-of-homelessness/>
- «Шелтер» - <https://www.shelter.org.uk/>

Існують різні типи допомоги, яку місцева влада може запропонувати вам. Наприклад, вони можуть запропонувати вам консультацію, екстрений прихисток, допомогу із знаходженням довгострокового житла, або допомогу, щоб ви могли залишитися у вашому домі. Тип запропонованої допомоги залежить від вашого права на допомогу, належність до пріоритетної категорії, і що призвело до того, що ви опинились без житла.

## **Розділ 3. Що робити, якщо щось не склалось**

### **Захист і турбота про дітей**

Велика Британія дуже серйозно ставиться до добробуту усіх дітей. Якщо ви турбуєтесь про свою дитину або іншу дитину, ви можете зв'язатися із:

- Національним товариством запобігання жорстокому поводженню з дітьми (NSPCC) за номером 0808 800 5000
- Дитячою лінією за номером 0800 1111

Ви можете зв'язатися з нами у неробочий час по електронній пошті за адресою: [help@nspcc.org.uk](mailto:help@nspcc.org.uk). Ця послуга є безкоштовною, і вам не потрібно називати своє ім'я. Якщо ви вважаєте, що дитині загрожує негайна шкода, зателефонуйте в поліцію за номером **999** або **112**.

### **Домашнє насильство**

У Великій Британії домашнє насильство вважається серйозним злочином. Будь-яка особа, що жорстоко поводитьсь щодо свого партнера(-ки), чоловіка/дружини чи іншого члена родини, незалежно від того, чи вони є чоловіком чи жінкою, чи вони одружені чи просто мешкають разом, може бути притягнута до кримінальної відповідальності.

Домашнє насильство може включати широкий спектр поведінки і не обмежується лише фізичним насильством; сюди може входити емоційна, психологічна, контролююча або примушуюча поведінка, сексуальне та / або економічне насильство. Домашнє насильство може продовжуватися і може загострюватися після закінчення відносин, тому важливо звернутися за допомогою при першій же можливості.

Домашнє насильство може мати значний негативний вплив на дітей і молодих людей, та сім'ям може знадобитись допомога дитячих соціальних служб, щоб переконатися, що діти не підпадають під ризик шкоди, а також щоб допомогти їм залишатися в безпеці та пережити усі травми, яких вони зазнали через насильство.

Для отримання додаткової інформації та допомоги:

Безкоштовна цілодобова державна гаряча лінія з питань домашнього насильства: 0808 2000 247

або пройдіть за посиланням (чат у прямому ефірі Пн-Пт з 15-00 по 22-00 3-10)

<https://www.refuge.org.uk/get-help-now/phone-the-helpline>

<https://www.womensaid.org.uk/information-support/>

<https://www.gov.uk/guidance/domestic-abuse-how-to-get-help>

<https://www.citizensadvice.org.uk/family/gender-violence/domestic-violence-and-abuse-getting-help>

## **Екстрені служби допомоги**

### **Поліція**

Поліція існує для захисту закону, громадськості та її прав. Роль поліції полягає у тому, щоб допомогти вам і посприяти вирішенню ваших питань, тому вам не потрібно боятися звертатись до них, якщо ви стали жертвою злочину, свідком злочину, або для загальної допомоги, наприклад, якщо ви заблукали.

Для того, щоб заявити про злочин, телефонуйте за наступними номерами:

**999** – це номер, за яким потрібно телефонувати у екстрених ситуаціях, наприклад, якщо ви стали жертвою нападу або стали свідком злочину, що відбувається просто зараз. Коли ви телефонуєте, скажіть, що вам потрібна поліція, оскільки цей номер також використовується для виклику екстреної медичної допомоги або у разі пожежі.

**112** – це номер виклику допомоги у екстрених ситуаціях, який є безкоштовним у більшості мереж мобільного зв'язку, а у деяких країнах – із спеціально встановлених телефонів. За цим номером можна попросити допомоги поліції, швидкої допомоги та пожежної служби.

**101** - цей номер використовується для дзвінків у не настільки екстрених ситуаціях, наприклад, у разі пошкодження вашого майна.

Якщо ви не задоволені допомогою, отриманою від поліції, ви можете поскаржитися безпосередньо до відповідного поліцейського підрозділу або адміністрації поліції, або до [Незалежного управління з питань поведінки поліції](#), котре відповідає за нагляд за системою розгляду скарг, поданих проти поліцейських сил у Англії та Уельсі, або ж до [Комісара з поліцейських розслідувань та огляду](#) (PIRC) у Шотландії. Роль цих останніх установ полягає у неупередженому і незалежному від поліції розслідуванні поведінки і вчинених дій.

### **Повідомлення про воєнні злочини в Україні**

Поліція м. Лондон (Metropolitan police) допомагає Міжнародному кримінальному суду (ICC) проводити розслідування потенційних військових злочинів, геноциду та злочинів проти людства в Україні. Якщо ви особисто пережили або стали свідком такого злочину, то більш детальну інформацію можна повідомити у Відділ із військових злочинів поліції м. Лондон.

### **Пожежа**

Для повідомлення про пожежу слід дзвонити за номером **999**.



## ***Розділ 4: Ваші права та обов'язки за законом***

### ***Права і свободи***

Усім людям у Великій Британії належать однакові основні права і свободи, які захищено законом. Вони визначають те, як люди живуть у Великій Британії.

Наприклад:

- Кожна людина має право на свободу.
- Кожна людина має свободу думки і право сповідувати свою релігію.

Однак якщо в рамках таких свобод ви берете участь у заходах, що порушують закони Великої Британії, то ці дії є незаконними. Дискримінація або переслідувати людей через їхні переконання є незаконними.

### ***Цінності та обов'язки у Великій Британії***

Виходячи з прав і свобод, захищених законом, кожна особа, яка мешкає у Великій Британії або відвідує її, повинна дотримуватись ряду спільних цінностей і обов'язків:

- Поважайте закон і дотримуйтесь його
- Поважайте права інших людей, включно із їхнім правом на власну думку
- Ставтеся до інших справедливо

### ***Ве статі жертвою злочину***

Ми впевнені, що українців, які вирішили зробити Велику Британію своїм домом і переїхали сюди зі своїми сім'ями, зустрінуть привітно і вони зможуть інтегруватися.

Переслідування за ознакою раси або якимись іншими ознаками є абсолютно неприйнятним і неприпустимим. Ми закликаємо кожного, хто постраждав від злочинів на ґрунті ненависті, або кому серйозно цим погрожують, повідомлювати про такі випадки у поліцію, зателефонувавши за номером **101** (в екстреній ситуації **999** або **112**), або повідомити про це на веб-сайті [www.report-it.org.uk](http://www.report-it.org.uk). Люди повинні мати змогу жити, не відчуваючи утисків і страху.

Якщо ви перебуваєте в Шотландії, ви можете повідомити про такий злочин онлайн за адресою <https://www.scotland.police.uk/contact-us/reporting-hate-crime/>

## ***Розділ 5: Життя у Великій Британії***

### ***Місцевість вашого проживання***

Усі міста і селища мають поштове відділення, аптеку, супермаркети та продовольчі магазини на широкий спектр смаків.

У вашому районі можуть знаходитись парки та бібліотеки, які є безкоштовними для усіх. Також там можуть знаходитись недорогий спортивний центр або тренажерний зал, де ви можете зайнятися спортом або фітнесом. Бібліотеки пропонують:

- Безкоштовний доступ до комп'ютерів і Wi-Fi
- Вільний доступ до матеріалів для вивчення англійської мови, а також доступ до фізичних та онлайн-ресурсів іншими мовами
- Безкоштовні заходи та ресурси для читання для дітей та сімей
- Підготовлених працівників, які можуть допомогти з доступом до інформації та ресурсів
- Скерування до місцевих освітніх, медичних та оздоровчих послуг
- Скерування до інших служб місцевої ради
- Скерування до громадських організацій та ресурсів

### ***Гроші***

Валютою у Великій Британії є фунт стерлінгів (£). £ 1 (один фунт) = 100 пенсів (100 пенні, або пенсів).

### ***Населення***

Велика Британія є багатоетнічною, мультикультурною країною, прихильною цінностям свободи, волі, верховенства права та взаємної поваги, де люди з усіх верств суспільства живуть і працюють разом. У Великій Британії мешкає близько 66 мільйонів чоловік. Деякі місцевості у Великій Британії є більш багатонаціональними, ніж інші, особливо це стосується великих міст.

### ***Місця поклоніння***

Найпоширенішою релігією у Великій Британії є християнство, котрого дотримуються 33,2 мільйони людей (59% населення). Другою за величиною релігією є іслам, з 2,7 мільйонами послідовників (5% населення). Близько чверті населення Великобританії не сповідує жодної релігії.

Багато нових прибульців до Великої Британії виявили, що їм вдалося отримати підтримку і допомогу через своє місце поклоніння, де вони також знайшли друзів, які допомогли їм адаптуватися і відчувати себе бажаними. Існують групи, такі як Inter Faith Network for the UK (<https://www.interfaith.org.uk/>), котрі можуть допомогти вам знайти місце поклоніння - місцеву церкву, мечеть або буддистський храм.

Українська Католицька єпархія Святої Родини м. Лондон Українська католицька єпархія Пресвятої Родини, Лондон (ucss-gb.com) може надати інформацію про українські католицькі церкви на території Великої Британії.

### **Мови**

Велика Британія використовує британський правопис. У Великій Британії існує багато різних регіональних акцентів. Англійською мовою розмовляють у всіх регіонах Великої Британії. Валлійська мова також широко використовується і викладається в Уельсі, і є й інші визнані регіональні мови, такі як шотландська гельська, шотландська, ірландська / гельська та корнська.

### **Вихідні та святкові дні**

Вихідні у Великій Британії припадають на суботу та неділю, коли більшість офісів зачиняються. Як правило, банки і поштові відділення відчинені з понеділка по п'ятницю, а також вранці суботи, але зачиняються в обідній час суботи до понеділка. Тим не менш, більшість магазинів і ресторанів відчинені у суботу і протягом більшої частини дня у неділю.

Протягом року є ряд державних вихідних: <https://www.gov.uk/bank-holidays>. Деяких із них дотримуються по всій території Великої Британії, а деякі є специфічними для Англії, Уельсу та Шотландії. Більшість підприємств зачиняються, але магазини, ресторани та розважальні заклади зазвичай залишаються відчиненими.

### **Місцеве самоврядування**

У Великій Британії місцева влада відповідає за цілий ряд життєво важливих послуг для людей і підприємств на підлеглих їм територіях. До цих послуг належать такі важливі послуги як соціальна допомога, школи, житло та планування, збір сміття, а також менш відомі послуги, такі як ліцензування, підтримка бізнесу, реєстрація актів цивільного стану та боротьба зі шкідниками. У Північній Ірландії ці функції виконуватимуть виконавчі та районні ради Північної Ірландії.

Депутати місцевої ради представляють інтереси жителів та партнерів, таких як місцеві бізнеси та інші організації, та співпрацюють з ними для визначення та реалізації місцевих пріоритетів. Рішення втілюються у життя штатними працівниками місцевої ради та її посадовцями. Якщо вас турбують якісь місцеві питання, і ви відчуваєте, що депутати місцевої ради можуть підняти їх від вашого імені, ви можете зв'язатись із ними: <https://www.gov.uk/find-your-local-councillors>

Більш детальна інформація про те, як знайти свою місцеву раду, доступна за адресою: <https://www.gov.uk/find-local-council>

### **Громадський транспорт**

На усій території Великої Британії працює мережа залізничного та автобусного транспорту.

Квитки для поїздок на потягах міжміського сполучення та на автобусах є, як правило, набагато дешевшими, якщо купувати їх заздалегідь. Ви можете дізнатися більш детальну інформацію на веб-сайті національної залізниці:

[www.nationalrail.co.uk](http://www.nationalrail.co.uk).

Для подорожей в межах Великої Британії не потрібно показувати посвідчення особи, окрім подорожей літаком.

### ***Водіння автомобіля***

Для водіння автомобіля на дорогах Великої Британії ви повинні мати водійські права та дійсну страховку.

Якщо у вас є дійсне посвідчення водія, видане в Україні, ви можете користуватись цим посвідченням для керування невеликими транспортними засобами (такими як мотоцикли, автомобілі та транспортні засоби вагою до 3500 кг або із вмісткістю до 8 пасажирських місць) у Великій Британії, але не довше одного року. У посвідченні має бути зазначений той тип транспортного засобу, яким ви керуєте, і воно має бути дійсним.

Для того, щоб продовжувати керувати автомобілем, вам потрібно отримати тимчасове посвідчення водія та успішно скласти іспит з водіння у Великій Британії до закінчення терміну в один рік <https://www.gov.uk/apply-first-provisional-driving-licence>

Кандидати на отримання тимчасового водійського посвідчення повинні заповнити форму заявки D1, яку можна знайти у поштових відділеннях: <https://www.postoffice.co.uk> або її можна замовити у Агентства із ліцензування транспортних засобів та водіїв <https://www.gov.uk/government/organisations/driver-and-vehicle-licensing-agency> та надіслати їм заповнену заявку разом із підтверджуючою документацією, до якої входить документ, що посвідчує особу та підтвердження легальності перебування у країні. Якщо надані вами документи складено іншою мовою, вам потрібно буде надати переклад, що був виконаний у Великій Британії та підписаний офіційним перекладачем, котрий є членом Інституту лінгвістів або Інституту перекладу та усного перекладу. Також прийнятним є переклад, виконаний перекладачем, котрий працює у офіційній перекладацькій компанії, що є членом Асоціації перекладацьких компаній. Більш детальна інформація за посиланням [Association of Translation Companies - Homepage \(atc.org.uk\)](http://atc.org.uk)

Якщо ви склали іспит з водіння в іншій країні, то до вас можуть застосовуватись інші правила. Більш детальну інформацію можна знайти за адресою <https://www.gov.uk/exchange-foreign-driving-licence>

## ***Додаток А: Подача заявки на шкільне місце в Англії***

### **Вступ**

Діти з сімей, яких ми привітали у Великій Британії у рамках Сімейної програми для України або програми спонсорства громадян України, мають право на місце у школі.

Якщо ви живете у Англії, на вас лежить відповідальність за те, щоб ваші діти віком від 5 років до 16 років отримали повну середню освіту.

Як правило, діти починають відвідувати школу на повний шкільний день у вересні після того, як їм виповниться чотири роки, але батькам надається право приводити дитину до школи на неповний день до початку семестру<sup>1</sup> після 5-го дня народження дитини. Ви також можете не віддавати дитину у школу та залишити її у садочку, доки їй не виповниться 5 років, та подати заявку про початок навчання у школі для вашої дитини у семестр, що слідує за її 5-им днем народження. Однак вибір шкіл при такому варіанті може бути досить обмежений.

Цілком ймовірно, принаймні у перший рік вашого проживання в Англії, що вам доведеться подати заявку на прийом до школи посеред навчального року.

### **Заявки, подані поза визначеними датами – прийом у школу посеред навчального року.**

Більшість заявок від сімей, які переїжджають до Великої Британії з України, принаймні у перший рік проживання у Англії, будуть так званими заявками посеред навчального року.

До заявок посеред навчального року належать:

- заявка на прийом у підготовчий клас<sup>2</sup> або у 7-й клас після початку навчального року; або
- заявка на прийом у будь-який інший клас у будь-який період.

На сайті [вашого місцевого органу влади](#) розміщено заявку про прийом у школу посеред навчального року.

Хоча деякі школи матимуть вільні місця протягом навчального року, ваш вибір школи, швидше за все, буде обмежено тим фактом, що більшість із найпопулярніших шкіл будуть заповнені на час подачі вашої заявки.

---

<sup>1</sup> Семестри: навчальний рік, як правило, ділиться на 3 семестри. Незважаючи на те, що дати можуть варіюватися від області до області, осінній семестр починається після 31 серпня, весняний семестр після 31 грудня і літній семестр після 31 березня. Кожен семестр, як правило, містить короткі канікули посередині семестру, та більш тривалі канікули між семестрами. Найдовші канікули, як правило, становлять близько 6 тижнів між кінцем літнього терміну і початком наступного навчального року.

<sup>2</sup> Підготовчий клас - це клас для дітей, які на початок навчального року (вересень) досягли віку 4 років, а 7-й клас – це клас для дітей, яким на початок навчального року вже виповнилось 11 років.

Ви можете отримати інформацію про те, у яких школах ще є місця, від місцевої влади, в межах якої розташована школа.

Вам потрібно буде запитати у представників місцевої влади про те, чи вам слід подавати заявку безпосередньо до школи чи до місцевої влади, до чієї юрисдикції належить школа, оскільки це правило відрізняється у різних місцевостях.

### **Координований процес прийому**

Для заявок на місця у школах протягом встановленого часового проміжку існує процес, який називається "координація прийому", котрий проводиться місцевою владою ("LA") за місцем вашого проживання і призначений для виділення шкільних місць дітям. Ви можете знайти орган місцевої влади, до которого ви належите, [ТУТ](#).

Цей процес застосовується лише за наступних обставин<sup>3</sup>:

- якщо ви подаєте заявку на місце у підготовчому класі для дитини, якій наступного вересня виповниться 4 або 5 років, і ви подали заявку на шкільне місце не пізніше за 15 січня; або
- якщо ви подаєте заявку на місце у 7-му класі для дитини, якій наступного вересня виповниться 11 років і Ви подали заявку на шкільне місце не пізніше за 31 жовтня.

Заявку на місце у школі потрібно подавати до вашого місцевого органу влади у загальній формі заявки<sup>4</sup>, які він опублікує у розділі "прийом у школу" або "школи" на своєму веб-сайті. Ви можете вказати школи, до яких ви хочете потрапити, але, в цілому, чим ближче до вашого будинку знаходиться школа, тим більше шансів того, що вам запропонують у ній місце.

Місцева влада запропонує вам місце у найвищій за вашим рейтингом школі, де є вільні місця. Якщо вам не можуть запропонувати жодної із обраних вами шкіл, вам запропонують місце у іншій школі, де є місця.

Вам буде повідомлено про те, у якій школі було надане місце, у наступні дати:

- середні школи – 1 березня;
- початкові – 16 квітня.

Скоординований процес, коли місцева влада пропонує місця у вказаних вище шкільних класах, триває до 31 серпня для пізніх заявників та тих, кому не змогли запропонувати місце у обраній школі у дати, вказані вище.

---

<sup>3</sup> Якщо ви не можете подати заявку у встановлені дати, але хочете отримати місце у підготовчому класі або у 7-му класі на наступний вересень, вам потрібно дізнатися у місцевого органу влади про те, яким чином подати заявку. Ми просимо вас зробити це за найближчої нагоди.

<sup>4</sup> Усі батьки, що подають заявку на місце у школі під час скоординованого процесу прийому, повинні заповнити цю форму.

## **Яким чином розподіляються місця?**

Незалежно від того, чи подаєте ви заявку посеред навчального року чи протягом встановленого періоду, кожна школа має визначену кількість місць. Якщо заявників більше, ніж місць, для надання місця школа повинна застосувати свої опубліковані правила щодо прийому учнів. [Тут](#) і [Тут](#) надано кілька прикладів правил прийому. У цих документах ви побачите кількість місць та критерії, які застосовуються школою для відбору дітей.

## **Яких документів можуть попросити у вас органи прийому перш, ніж запропонувати місце.**

Органи прийому до школи можуть попросити вас надати докази адреси проживання разом із вашою заявою. Це необхідно, оскільки деякі школи працюють за принципом зони належності (пріоритет для вступу надається дітям, котрі живуть поруч зі школою), а відстань від дому до школи також часто використовується як перший тай-брейк для визначення того, кому запропонувати місце.

Школи з релігійною приналежністю (наприклад, Англіканська церква, католицька, єврейська, мусульманська тощо) можуть надавати пріоритет для вступу на основі того, яка релігія практикується у сім'ї. Приймальні органи цих шкіл можуть попросити вас заповнити додаткову форму заявки, щоб з'ясувати, чи практикуєте ви певну релігію та чи є ви членом відповідної релігійної групи.

Після того, як буде запропоновано місце, школи можуть попросити вас надати докази дати народження вашої дитини.

## **Що робити, якщо ви не отримали місця у тій школі, де ви хотіли**

Вам можуть не запропонувати місця у обраній вами школі.

Якщо вам відмовили у місці в певній школі, ви можете попросити приймальний орган школи помістити вашу дитину у список очікування місця, якщо у школі ведеться такий список. Ваша дитина може відвідувати школу і, водночас, перебувати у списку очікування місця в іншій школі.

Коли вам відмовляють у місці в школі, приймальний орган школи повинен запропонувати вам подати апеляцію. Апеляційна комісія є незалежною від школи. Посібник для батьків щодо апеляційного процесу викладено [тут](#). Ви можете попросити когось представляти ваші інтереси під час апеляції або ви можете представити свої інтереси самостійно.

Апеляції можуть проводитись у віртуальному режимі, а не особисто. Консультації щодо процесу викладено [тут](#).

Ви можете подати апеляцію проти бажаної школи, яка відмовилася прийняти вашу дитину, навіть якщо ваша дитина вже відвідує іншу школу.

## **Вибір школи**

Є ряд ресурсів, які батьки можуть використовувати для допомоги із вибором школи.

Ви можете пошукати школи поблизу вашого будинку на сайті '[Отримайте інформацію про школи](#)'. Ви можете фільтрувати пошук за відстанню від вашого дому та за типом школи.

Кожна місцева влада також публікує посібник з прийому у школи на своєму веб-сайті, де перераховано усі місцеві школи.<sup>5</sup>

Може бути корисним порівняти результати шкіл, які ви розглядаєте, перевіривши сайт [порівняти успішність школи](#). Якщо ви хочете ознайомитись із цим більш детально, всі, окрім щойно відкритих шкіл, матимуть звіт про інспекцію Ofsted, і ви можете пошукати результат перевірки на [цьому веб-сайті](#).

### **Подача заявки на місце у класах підготовки до університету**

У класах підготовки до університету як правило навчаються молоді люди віком від 16 років і старші.

Таке навчання для молодих людей, що досягли віку 16 років, надається:

- деякими школами,
- коледжами з підготовки до університету; або
- коледжами подальшої освіти.

Національна служба кар'єр веде [веб-сайт](#), де вказано, які курси для молодих людей, старших за 16 років, пропонуються окремими школами та коледжами.

Сайт [«Отримайте інформацію про школи»](#) покаже вам, які місцеві школи надають освітні послуги молодим людям віком від 16 до 18 років. Вам потрібно переглянути їхні веб-сайти і дізнатись, як подати заявку та коли закінчується прийом заявок. [Викладені вище](#) дати не застосовуються до класів з підготовки до університету.

Більшість місць буде розподілено перед початком навчального року. Це також застосовується до коледжів з підготовки до університету, але місцеві коледжі подальшої освіти можуть пропонувати місця протягом усього року, залежно від наявності місць на відповідному курсі.

### **Типи шкіл, що фінансуються державою**

У Англії існує широкий спектр державних шкіл. Спільною рисою усіх цих шкіл є те, що вони забезпечують широку і збалансовану освіту для ваших дітей, хоча невелика кількість університетських технічних коледжів (UTC) і студійних шкіл запропонує більш професійно орієнтовану освіту, в основному для дітей віком від 14 років і старше.

---

<sup>5</sup> Це два приклади веб-сайтів з критеріями прийому місцевих органів влади  
<https://www.cornwall.gov.uk/schools-and-education/schools-and-colleges/school-admissions/> і  
<https://www.northumberland.gov.uk/Education/Schools/School-admissions-places-appeals-1.aspx>

У країні є 163 гімназії, які пропонують освіту, призначену найбільш академічно здібним дітям. Вашим дітям доведеться пройти відбірковий тест перш, ніж їхню кандидатуру розглянуть для вступу. Рішення щодо вступу приймаються органом прийому окремої школи або місцевою владою. Гімназії є не у кожній області.

Найбільш поширеною формою середньої школи (майже 3200) є комплексна школа. Вони навчають дітей різного рівня здібностей. Кожна початкова школа (майже 17 000) навчає дітей усіх здібностей.

Школи з релігійною приналежністю можуть бути початковими, загальноосвітніми або гімназіями.

## **Додаток В: Короткий посібник з ключових послуг**

### **Вступ**

Сполучене Королівство надає широкий спектр різних можливостей, Цей список допоможе вам ознайомитися із деякими з ключових послуг, що допоможуть вам орієнтуватися і адаптуватися до життя у Великій Британії.

Слід зазначити, що цей список є **не вичерпним**, і якщо ви вважаєте, що наданий список не покриває ваших потреб, то знайте, що існують додаткові варіанти.

### **Національна служба охорони здоров'я (NHS)**

Якщо вам необхідна термінова медична допомога, ви завжди повинні телефонувати **999 або 112**. Це стосується випадків, коли хтось серйозно хворий або поранений, і його життя знаходиться під загрозою.

У тих випадках, коли вам потрібна термінова медична допомога, і ви не впевнені, що робити, вам слід набрати 111.

У випадках, коли ви серйозно стурбовані своїм здоров'ям, або здоров'ям когось іншого, вам потрібно їхати до відділення А & Е (нещасних випадків та надзвичайних ситуацій)

### **Англія**

Ви можете знайти найближче до вас відділення А & Е за цим посиланням:

<https://www.nhs.uk/service-search/other-services/Accident-and-emergency-services/LocationSearch/428>

У менш серйозних випадках ви можете скористатись веб-сайтом NHS (<https://www.nhs.uk/>), де перераховано цілий ряд медичних проблем із потенційними методами лікування.

Щоб зареєструватися у лікаря загальної практики (GP), вам потрібно буде знайти медичний центр загальної практики за місцем проживання та зареєструватися безпосередньо у них. Це можна зробити за таким посиланням: <https://www.nhs.uk/service-search/find-a-gp>.

### **Шотландія**

Охорона здоров'я у Шотландії забезпечується службою охорони здоров'я Шотландії. NHS Scotland складається з 14 регіональних рад NHS, які відповідають за захист та покращення здоров'я свого населення та за надання послуг з охорони здоров'я. Ви можете знайти більш детальну інформацію про NHS Шотландії за адресою <https://www.scot.nhs.uk/>

## Уельс

Ваш найближчий А & Е - <https://111.wales.nhs.uk/localservices/?s=Hospital&pc=n>

Ваша найближча медична допомога - <https://111.wales.nhs.uk/>

## Північна Ірландія

Екстрена медична допомога - <https://www.nidirect.gov.uk/articles/emergency-healthcare>

Більше інформації про медичні послуги - <https://www.nidirect.gov.uk/information-and-services/health-and-wellbeing/health-services>

## Повідомлення про злочин

У всіх випадках, коли ви відчуваєте, що перебуваєте у безпосередній небезпеці; вам потрібно телефонувати за номером 999.

Якщо ви стали свідком або жертвою злочину, ви повинні повідомити про це в поліцію, зателефонувавши за номером 101, або, якщо ви живете у Англії, ви можете повідомити про це в електронному режимі за цим посиланням:

<https://www.police.uk/pu/contact-the-police/report-a-crime-incident/>

Якщо ви хочете повідомити про злочин анонімно, ви можете повідомити про це організації «Crimestoppers», зателефонувавши їм за номером 0800 555 111 або скориставшись їхнім веб-сайтом: <https://crimestoppers-uk.org/>.

## Банки

Ми рекомендуємо завжди проводити власний огляд і знайти банк, який відповідає вашим конкретним потребам. Наведений нижче список є цілим рядом пропозицій, але існує багато інших варіантів.

|                        |               |                                                                         |
|------------------------|---------------|-------------------------------------------------------------------------|
| HSBC                   | 0345 740 4404 | <a href="https://www.hsbc.co.uk/">https://www.hsbc.co.uk/</a>           |
| Barclays               | 0345 734 5345 | <a href="https://www.barclays.co.uk/">https://www.barclays.co.uk/</a>   |
| Lloyds Banking Group   | 0345 300 0000 | <a href="https://www.lloydsbank.com/">https://www.lloydsbank.com/</a>   |
| Santander              | 0800 912 3123 | <a href="https://www.santander.co.uk/">https://www.santander.co.uk/</a> |
| Natwest                | 03457 888 444 | <a href="https://www.natwest.com/">https://www.natwest.com/</a>         |
| Royal Bank of Scotland | 0345 724 2424 | <a href="https://www.rbs.co.uk/">https://www.rbs.co.uk/</a>             |

## Пошук роботи

Велика Британія має широкі можливості для роботи, і ви обов'язково знайдете роботу, яка відповідає вашому набору вмінь. Ви можете скористатись веб-сайтом GOV.UK для пошуку роботи, яка відповідає вашим критеріям, але слід зазначити, що існують й інші варіанти пошуку роботи.

Це стосується Англії, Шотландії, Уельсу.

У Північній Ірландії:

<https://www.jobcentreonline.com/JCOLFront/Home.aspx>

## **Рання освіта та догляд за дітьми**

У Великій Британії ви матимете доступ до різноманітної підтримки для допомоги із доглядом за дітьми.

- Якщо ви проживаєте у Англії, ви можете шукати ці послуги за наступним посиланням: <https://www.gov.uk/find-free-early-education>
- Якщо ви проживаєте у Шотландії, ви можете одержати більше інформації про раннє навчання та догляд за дітьми у «Батьківському клубі» - <https://www.parentclub.scot/>
- Якщо ви проживаєте в Уельсі, ви шукаєте ці послуги за цим посиланням: <https://www.childreninwales.org.uk/in-your-area/family-information-services/>
- Якщо ви проживаєте в Північній Ірландії, шукайте ці послуги за таки посиланням: <https://www.nidirect.gov.uk/information-and-services/parenting-and-childcare/childcare>

## **Служби для дітей та молоді**

Якщо ви стурбовані загальним розвитком і добробутом вашої дитини, і ви вважаєте, що їм може знадобитися додаткова підтримка, ви можете скористатись веб-сайтом NHS для отримання додаткової інформації щодо доступної підтримки: <https://www.nhs.uk/conditions/social-care-and-support-guide/caring-for-children-and-young-people/children-and-young-peoples-services/>.

Бюро консультацій громадян - це організація, яка може надати вам конфіденційну інформацію для допомоги з будь-якими юридичними, борговими, споживчими, житловими та багатьма іншими проблемами у Великій Британії.

Для доступу до їхніх послуг вам потрібно скористатись цим посиланням: <https://www.citizensadvice.org.uk/>

## **Бюро консультацій громадян**

Ця мережа незалежних благодійних організацій пропонує конфіденційні безкоштовні консультації щодо будь-якої проблеми віртуально, по телефону та особисто.

Для користування їхніми послугами вам потрібно скористатись цими посиланнями та номерами телефонів :

<https://www.citizensadvice.org.uk/>

Англія:0800 144 8848

<https://www.citizensadvice.org.uk/wales/>

Уельс:0800 702 2020

<https://www.citizensadvice.org.uk/scotland/>

Шотландія: 0800 028 1456

<https://www.citizensadvice.org.uk/about-us/northern-ireland/>

Вказані нижче агентства не належать до Бюро консультацій громадян, але вони також можуть проконсультувати вас.

| Офіс                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Телефон       | Онлайн                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Порада громаді Антрім &amp; Ньютаунаббей</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Будинок Фарраншена, 1 Баллігор-роуд, Антрім (Farranshane House, 1 Ballygore Road, Antrim)</li><li>Центр Дунанні, Ратмуллан-Драйв, Ньютаунаббей (Dunanney Centre, Rathmullan Drive, Newtownabbey)</li></ul>                                         | 028 9590 6505 | <a href="#">Веб-сайт</a><br><a href="#">Facebook</a><br><a href="#">Twitter</a> |
| <b>Поради громаді Ардс і Норт Даун</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Гамільтон Громадський центр, 39А Гамільтон-роуд (Hamilton Community Hub, 39A Hamilton Road)</li><li>Квінс холл, Салліван Клоуз, Холівуд (Queen's Hall, Sullivan Close, Holywood)</li><li>75 Вест-стріт, Ньютаунардс (75 West Street, Newtownards)</li></ul> | 0300 123 9287 | <a href="#">Веб-сайт</a><br><a href="#">Facebook</a>                            |
| <b>Поради громаді Армаг</b> <ul style="list-style-type: none"><li>9 МакКрамс корт (9 McCrums court)</li></ul>                                                                                                                                                                                                                            | 028 3752 4041 | <a href="#">Facebook</a>                                                        |
| <b>Поради громаді Банбридж</b> <ul style="list-style-type: none"><li>77 Брідж стріт (77 Bridge street)</li></ul>                                                                                                                                                                                                                         | 028 4062 2201 | <a href="#">Facebook</a><br><a href="#">Twitter</a>                             |
| <b>Консультаційний простір (Белфаст)</b> <ul style="list-style-type: none"><li>Бізнес-центр Мерріон, Говард-стріт, 58 (Merrion Business Centre, 58 Howard Street)</li><li>Арчес Центр, Холівуд-роуд (The Arches Centre, Holywood Road)</li></ul>                                                                                         | 0300 123 3233 | <a href="#">Twitter</a>                                                         |

| Офіс                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Телефон       | Онлайн                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>40-44 Данкнірн Ґарденс (40-44 Duncairn Gardens)</li> <li>Блок 2 Центр спектр, Шенкіл-роуд (Unit 2 The Spectrum Centre, Shankill Road)</li> <li>Андерсонстаун-роуд, 208 (208 Andersonstown Road)</li> <li>Спрінгфілд-роуд, 77а (77a Springfield Road)</li> </ul>                                                     |               |                                                                                 |
| <b>Громадська консультація Козвей</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Брук-стріт, 1-5, Колерін (1-5 Brook Street, Coleraine)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                             | 028 7034 4817 | <a href="#">Facebook</a>                                                        |
| <b>Поради громаді Крейгавон</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Будинок Маунт-Сіон, Едвард-стріт, Лурган (Mount Zion House, Edward Street, Lurgan)</li> <li>Центр охорони здоров'я та догляду Portadown, Тавана-авеню (Portadown Health &amp; Care Centre, Tavanagh Avenue)</li> </ul>                                                              | 028 3836 1181 | <a href="#">Facebook</a>                                                        |
| <b>Поради спільноти Фермана</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Будинок Фермана, Бродмідов-Плейс, Енніскіллен (Fermanagh House, Broadmeadow Place, Enniskillen)</li> </ul>                                                                                                                                                                          | 028 6632 4334 |                                                                                 |
| <b>Поради громаді Лісберн &amp; Каслрай</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Громадський центр Брідж, 50 Рейлвей стріт, Лісберн (Bridge Community Centre, 50 Railway Street, Lisburn)</li> </ul>                                                                                                                                                     | 028 9266 2251 | <a href="#">Facebook</a>                                                        |
| <b>Послуги консультування громаді Мід та Іст Антрім</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>4 Веллінгтон Корт, Баллімена (4 Wellington Court, Ballymena)</li> <li>Блок 1, 11 Антрім-стріт, Каррікфергус (Unit 1, 11 Antrim Street, Carrickfergus)</li> <li>2 Стейшн роад Road, те Маркет ярд, Ларне (2 Station Road, The Market Yard, Larne)</li> </ul> | 028 9600 1333 | <a href="#">Веб-сайт</a><br><a href="#">Facebook</a><br><a href="#">Twitter</a> |
| <b>Громадська рада Ньюрі Морн і Даун</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 0300 3030 306 | <a href="#">Веб-сайт</a><br><a href="#">Facebook</a><br><a href="#">Twitter</a> |

| Офіс                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Телефон                                                          | Онлайн                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Центр Баллімота, Кіллоу-роуд, 40, Даунпатрік (Ballymote Centre, 40 Killough Road, Downpatrick)</li> <li>• Будинок Баллібота, 28 Корнмаркет, Ньюрі (Ballybot House, 28 Cornmarket, Newry)</li> </ul>                                                                            |                                                                  |                          |
| <b>Поради Північний Захід</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ембассі корт, 3 Странд роад, Деррі (Embassy Court, 3 Strand Road, Derry)</li> <li>• Спенсер Хаус, Спенсер-роуд, 14-21, Деррі (Spencer House, 14-21 Spencer Road, Derry)</li> <li>• Док-стріт, 17, Страбане (17 Dock Street, Strabane)</li> </ul> | 0300 303 3650<br>028 7136 2444<br>028 7134 2536<br>028 7138 2665 | <a href="#">Facebook</a> |